

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Baranyajenő Község
Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
1. A HEP IT részletei	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	57
Jövőképünk.....	58
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	59
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	65
3. Megvalósítás	68
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	68
3.2 A megvalósítás folyamata	68
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	71
3.4 Nyilvánosság.....	71
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	72
4. Elfogadás módja és dátuma.....	73

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Baranyajenő Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

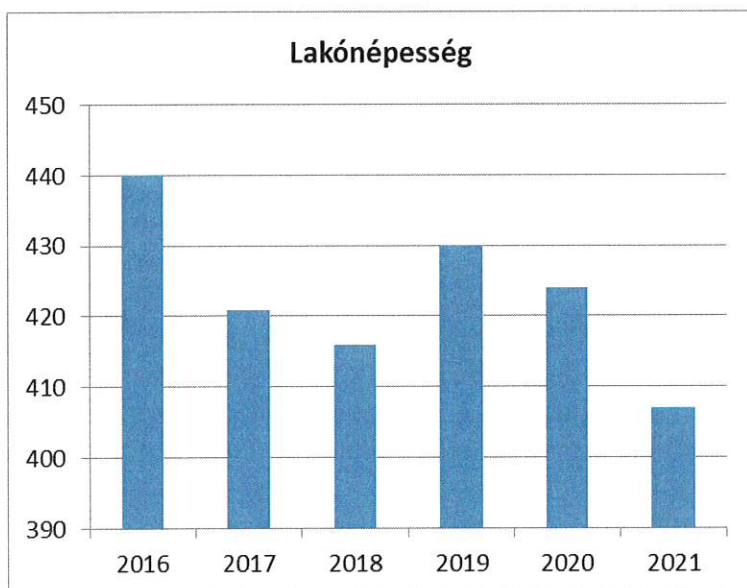
A település bemutatása

Sásdtól nyugat-északnyugatra terül el, központján a Pécs-Kaposvár közti 66-os főút húzódik végig. Nyugati határszélén ágazik ki a főútból egy közel 12 kilométer hosszú mellékút, a 66 101-es út, Baranyaszentgyörgy, Tormás és Szágy településekre. Baranyajenő és környéke már az ókorban lakott hely volt, a falu határában római korból származó leletanyag került felszínre. A település egykor a Jenő törzsbeliak lakhelye volt, mint ahogy erre neve is utal. A falut az oklevelek 1283-ban említették először *Jenew* írásmóddal. Baranyajenő (Jenő) birtokosai voltak a nyúl-szigeti (Margit-sziget) apácák, akiknek itt kolostoruk is állt egykor. Majd később a pálos rend szerzetesei is megtelepedtek itt. A hódoltság alatt itt vár is épült, a mai templom helyén, mivel azt ma is *Várdombnak* nevezik. A falu a hódoltság alatt sem néptelenedett el, lakói magyarok voltak. A település földesura volt a pécsi püspök is, és a Jankovich családnak is volt itt birtoka. Az 1760-as években Baranyajenőn lotaringiai németek telepedtek le. 1945 után a német lakosságot nagyrészt kitelepítették a faluból. A népszámlálás során a lakosok 96,6%-a magyarnak, 40,3% cigánynak, 2,5% németnek, 0,2% románnak, 0,2% szerbnek mondta magát (3,4% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 81,2%, református 0,7%, evangélikus 2%, felekezeten kívüli 0,7% (15,4% nem nyilatkozott). Római katolikus templom - 1822-ben épült klasszicista stílusban, majd később részben romantikus stílusúvá alakították át. A 2008-as gazdasági válság következtében a térségben bekövetkezett tömeges elbocsátások elsősorban a népesség jelentős részét kitevő, alacsony képzettségű (legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel, de szakmával nem rendelkező) munkavállalókat sújtották. Többségüknek azóta sem sikerült tartósan elhelyezkedni. A település többszörösen (társadalmi, gazdasági, infrastrukturális szempontból egyaránt) hátrányos helyzetű kisközség. A községben kb. 180 család él, ebből 60 cigány származású, halmozottan hátrányos helyzetű. A családszám mutatója nem jellemzi hűen a

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

népesség összetételét, mivel – mint már korábban írtuk- a roma etnikumhoz tartozók száma már jóval meghaladja a település összlakosságának 40 %-át, hiszen ők hagyományosan nagy létszámú családban élnek. Az önkormányzat és a 2002 óta működő cigány kisebbségi, jelenlegi nevén nemzetiségi önkormányzat erőfeszítései a munkahelyteremtés érdekében kevés eredményre vezetnek az érintett személyek alacsony iskolázottsága miatt. A lakosság jelentős része számára a napi megélhetés biztosítása is gondot jelent. Az önkormányzat is komoly likviditási gondokkal küzd, ennek ellenére sajátos földrajzi helyzetéből adódóan egyfajta „mikroközpontként” 3 további község (Baranyaszentgyörgy, Szágy és Tormás) egészségügyi és oktatási intézményrendszerének gesztori szerepét tölti be. 2013. január 1-től a település a Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott, amely 4 dolgozóval kirendeltséget működtet a településen. Az intézmények működtetése felemésztí az önkormányzat erőforrásait, és a demográfiai mutatók csökkenése, valamint a változó jogszabályok miatt egyre nagyobb ráfordítás szükséges a meglévő intézmények fenntartásához.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	440	bázis év
2017	421	95,68%
2018	416	98,81%
2019	430	103,37%
2020	424	98,60%
2021	407	95,99%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

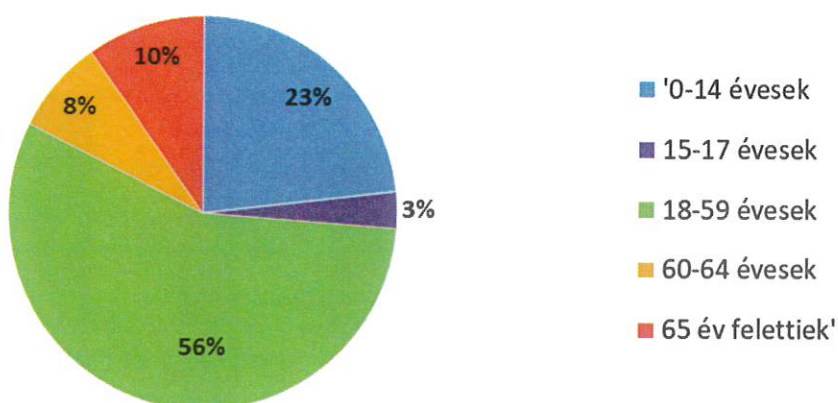
Az 1. számú táblázat mutatja hogy a település lakossága csökkenő tendenciát mutat. A 2019-es adatokhoz képest több mint 8%-os volt a csökkenés. A lakónépesség 2019-ben tetőzött 430 fővel, aztán a következő évek visszaesése után - melynek hátterében fellelhető az a tény, - mely a legtöbb aprófalvas településre jellemző -, hogy egyre kevesebb az újszülöttek száma, ez eredményezi az előregedő népességet a településen.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

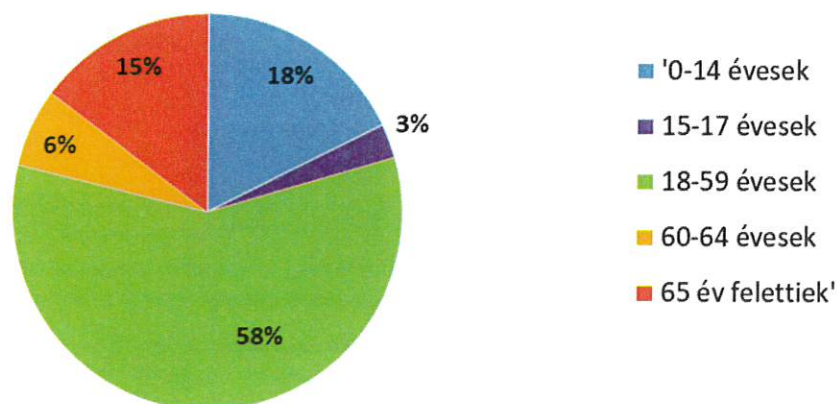
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	233	249	482	48,34%	51,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			17	3,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	54	44	98	11,20%	9,13%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	1,45%	1,45%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	131	145	276	27,18%	30,08%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	18	16	34	3,73%	3,32%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	23	37	60	4,77%	7,68%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

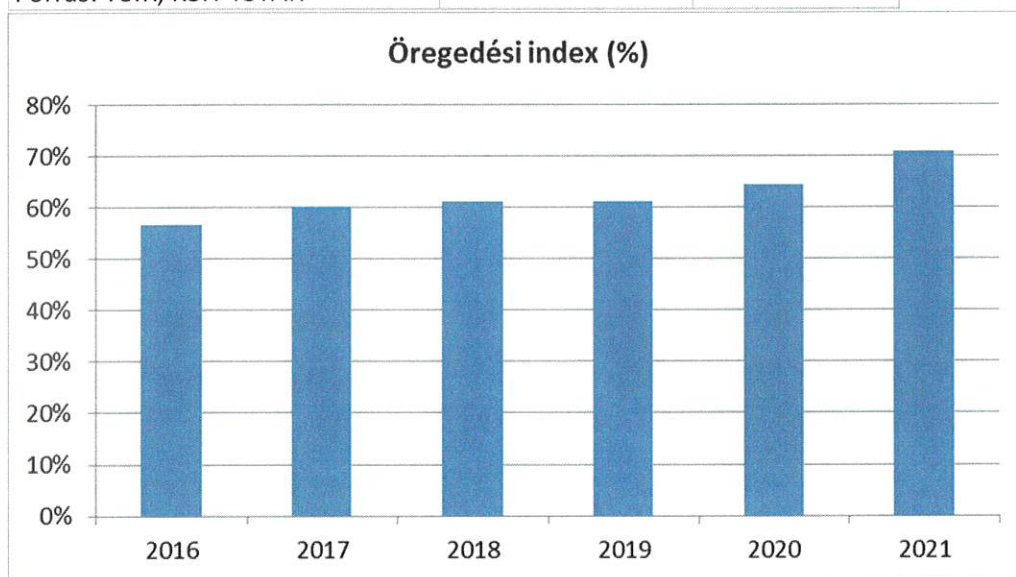
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség adatait tekintve fiatalabb korosztályokban kiegyenlített a nemek aránya, de az idősebb korosztályokban a nők vannak nyomasztó többségben. Az országos tapasztalatoknak mindez megfelel, hiszen a férfi lakosoknak alacsonyabb a várható élettartama.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	51	90	56,67%
2017	53	88	60,23%
2018	52	85	61,18%
2019	60	98	61,22%
2020	65	101	64,36%
2021	68	96	70,83%

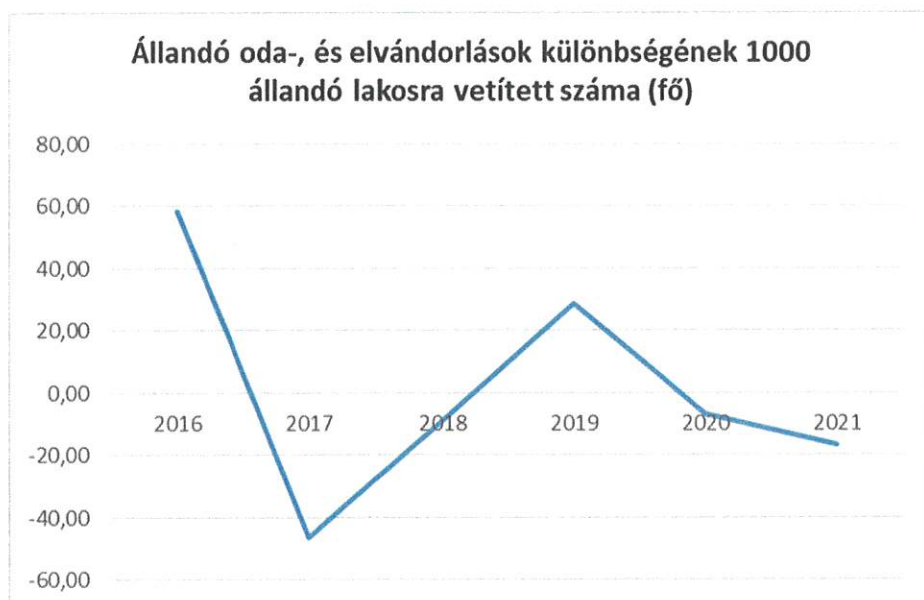
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja, hogy a vizsgált időszakokban mindvégig jelentős többséget képeztek a 0-14 éves korúak mint a 65 évfeletti állandó lakosok száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	58,34
2017	-46,46
2018	-9,56
2019	28,37
2020	-7,03
2021	-16,85

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2016-os évben egy erőteljes fellendülés volt, ekkor a táblázat egyenlege pozitív egyenleget mutat. De 2017-ben ez az egyenleg erősen negatív képet mutat, és hiába 2019-ben megint volt egy fellendülés, azóta az arány folyamatosan negatív, ami azt jelenti hogy többen költöztek el a községből, mint amennyien bevándoroltak, és negatív vonása a tendenciának, hogy az elvándorlók szinte kizárólag a fiatal generációk tagjai.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,00
2017	0,00
2018	-7,17
2019	7,09
2020	0,00
2021	-16,85

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az idősödő társadalom jelének egyik fontos mérőszáma az öregedési index, a 65 éven felüliek és a 14 éven aluliak arányszáma. Sajnos 2021-ben sokkal több volt halálozások mint az élve születésük száma.

Értékeink, küldetésünk

A község az elmúlt években maximálisan kihasználta az adódó pályázati lehetőségeket, mivel csak ezen a módon tudott fejlesztéseket végrehajtani. Start Közmunkaprogram, növénytermesztési részében az önkormányzati földek megművelése történik. Az ebben megtermelt javakat intézményi szükségletek kielégítésére fordítják, illetőleg az ezt követően megmaradó termények a legjobban rászorulóknak között kiosztásra kerülnek. A Start Közmunkaprogramban minden, a program feltételeinek megfelelő helyi lakos részére igyekeznek az év meghatározó szakaszára vonatkozóan – a program által biztosított lehetőségeket maximálisan kihasználva – munkalehetőséget biztosítani. A szerény lehetőségekkel bíró község önkormányzata legfőbb értékének tekinti a meglévő faluközösséget, az ennek formálásában együttműködő, fent ismertetett programokat és módszereket. Küldetésének tekinti, hogy a szükséges egészségügyi, szociális, alapfokú nevelési szolgáltatásokat biztosítani tudja a falu minden arra rászoruló lakójának. Célja továbbá a szegénység mérséklése, a foglalkoztatási helyzet javítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Baranyajenő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tett közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Baranyajenő község 2023. évi költségvetési terve, a szociális és gyermekvédelmi ellátási formákról és támogatásokról szóló 3/2009 önkormányzati rendelet, helyi rendeletek, illetve a közfoglalkoztatási kérelmek és hatósági szerződések. A település rendelkezik településrendezési tervvel 2005 óta.

Településszerkezeti terv – a település rendelkezik településszerkezeti tervvel 2005 óta.

Településfejlesztési koncepció – a település rendelkezik településfejlesztési koncepcióval 2005 óta.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mindszentgodisai Szociális Társulás (gesztor: Mindszentgodisa, tag: Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések. Feladata a házi segítségnyújtás biztosítása Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást Mindszentgodisa Községi Önkormányzat látja el a Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések vonatkozásában.

A térségben lévő települések problémái hasonlóak, és minden település a helyi adottságainak megfelelően szeretne a célcsoportok szükségleteinek eleget tenni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A települési önkormányzat számára esélyegyenlőségi szempontból releváns adatok tudatos és tervszerű gyűjtése saját hatáskörben eddig nem történt. Egyes pályázati kiírások előzetes monitoringjához, illetve kistérségi, intézményi szintű programokhoz történtek az adott szempontból adatgyűjtések, de ezek a helyi önkormányzatnál nem állnak rendelkezésre.

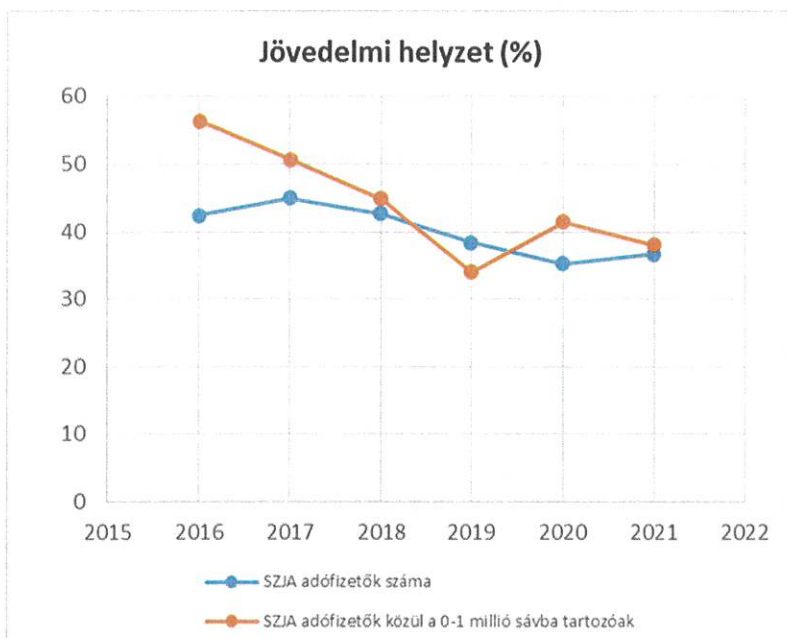
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Baranyajenő lakóinak jövedelmi és vagyoni helyzetéről nem áll rendelkezésünkre adat. A helyi adatgyűjtés során arra a következtetésre jutottunk, hogy a település lakosságának legalább 75 %-a a mélyszegény kategóriába tartozik. A lakosok általában annak az ingatlannak a tulajdonjogával rendelkeznek, amelyben laknak, gyakran öröklés révén sok tulajdonos közös tulajdona áll fenn egy-egy ingatlanon. Kevés a gépjármű a lakosság tulajdonában, ezek nagy része is előregedett jármű. A lakossági korfa érdekesen alakul, alul és fölül kiszélesedő, sok a nyugdíjas (zömmel létminimum alatti kisnyugdíjjal rendelkező), a magasabb gyermeklétszám a mélyszegénységben élő roma lakosságra jellemző (település lakóinak közel 50 %-a).

Nincs a környéken munkalehetőség, az embereknek nincs biztosítva a megélhetése. A települési önkormányzat a legnagyobb munkáltató a mindenkori közmunkaprogramokban rejlő lehetőségeket maximálisan kihasználva. A lakosság jelentős része adósságcsapdában küszködik, kisebb része a devizahitelekben felvett vásárlási hitelek (lakás, autó, áruvásárlás), nagyobb része pedig a helyi szinten sűrűn előforduló „adószedők” – a Bankszövetség tagjai között nem szereplő, mégis valamilyen jogalkalmazói toleranciának köszönhetően működő, „házhoz menő pénzügyintézetek”, valamint az ennél is rosszabb kamatmutatókkal rendelkező, a térségben évek óta meghatározó szerepet játszó uzsorások – hálójába szorult, és szinte semmi esélye a kilábalásra.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	42,32	56,37
2017	44,89	50,71
2018	42,58	44,95
2019	38,38	34,05
2020	35,19	41,52
2021	36,59	38,07
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

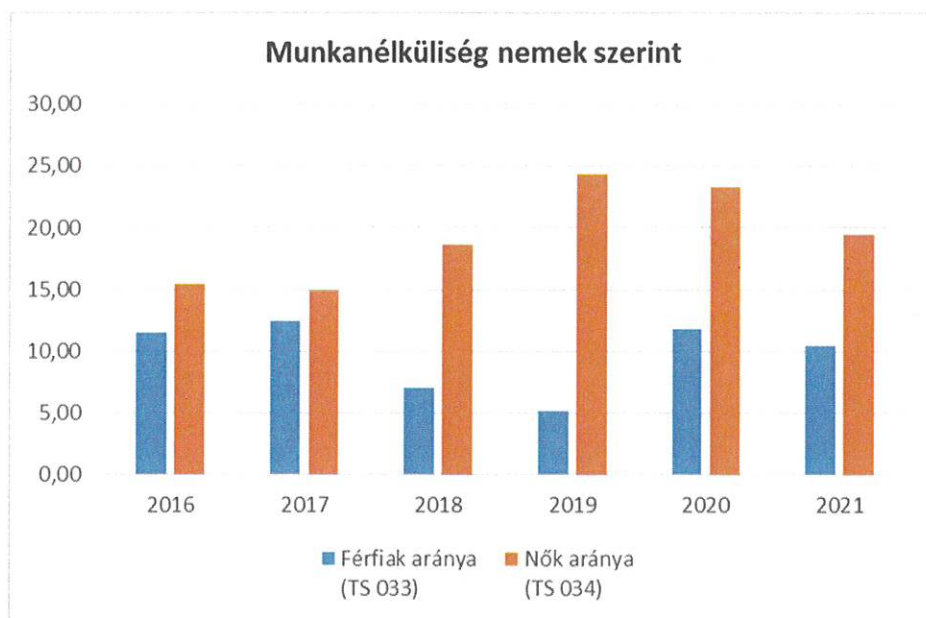
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	11,45	15,43	13,44%
2017	12,42	14,88	13,65%
2018	7,05	18,60	12,83%
2019	5,13	24,40	14,77%
2020	11,76	23,35	17,56%
2021	10,46	19,51	14,99%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

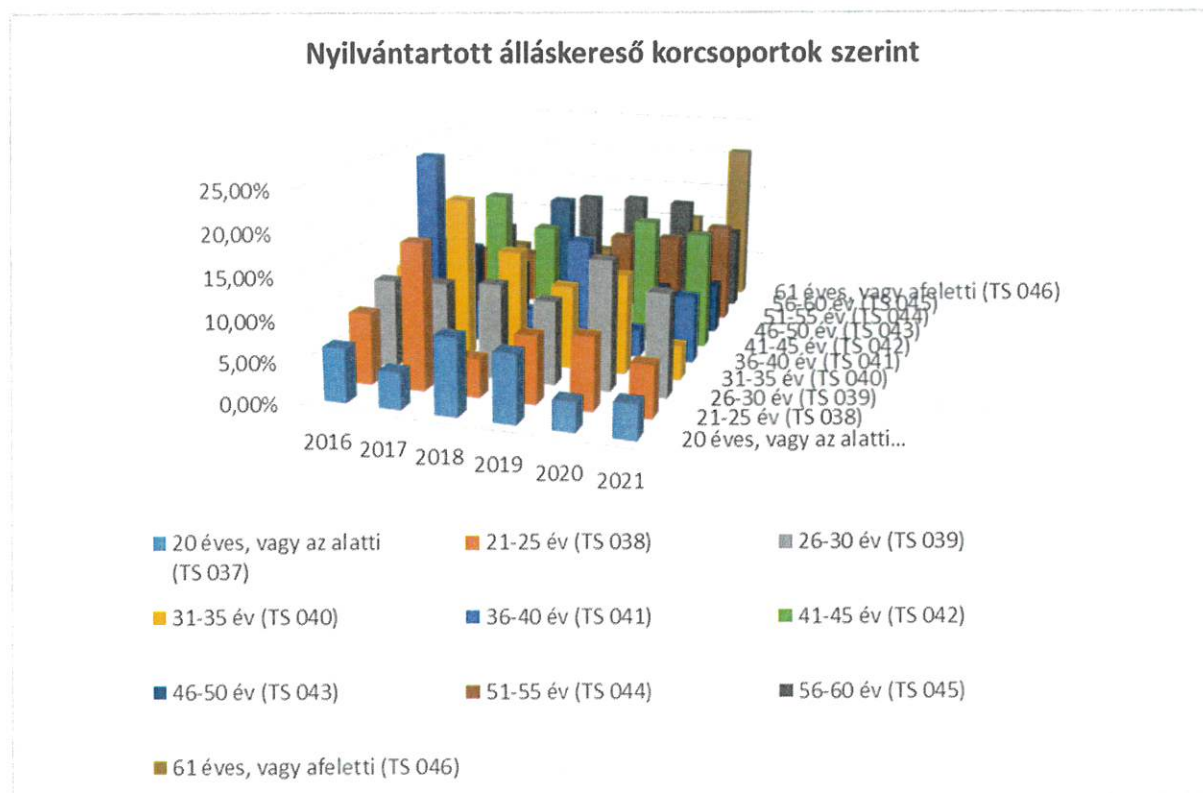
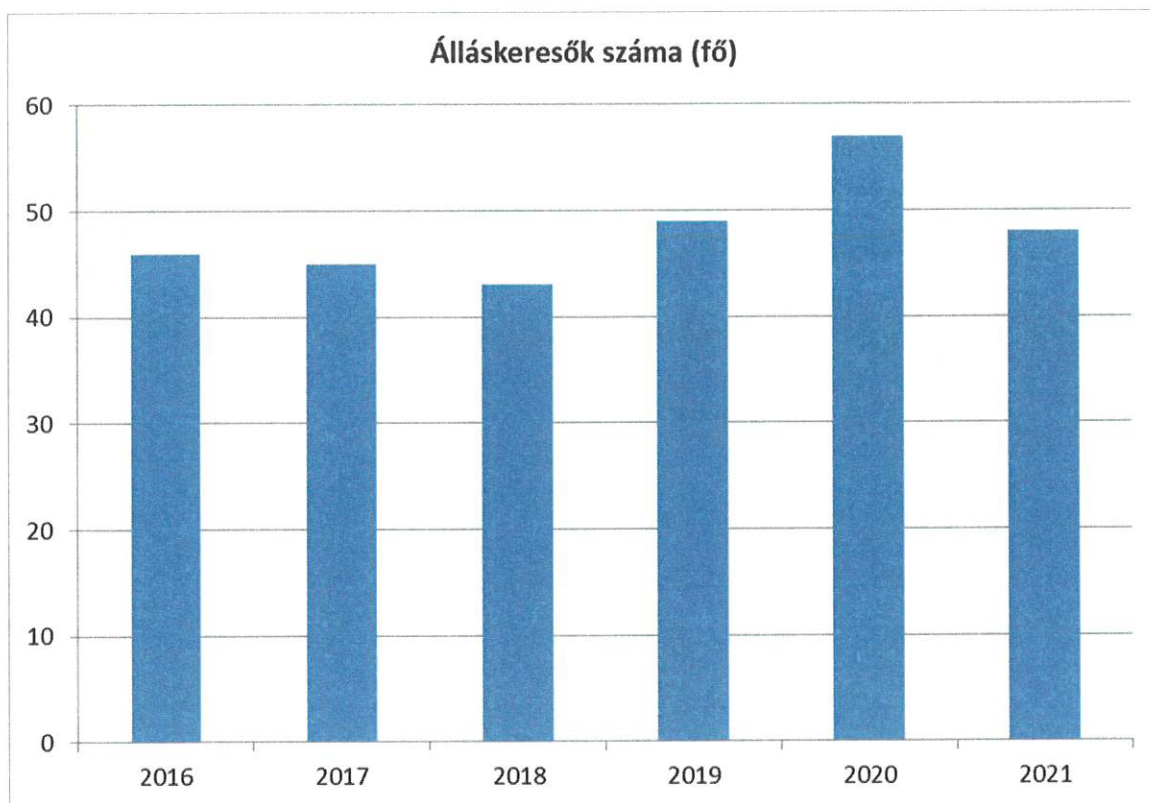
A nyilvántartott álláskeresők körében a nők aránya jóval magasabb mint a férfiaké. Ők mindig hátrányban vannak a férfakkal szemben különböző okok (anyaság, terhesség, családi állapot)

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	46	45	43	49	57	48
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	2,00	4,00	4,00	2,00	2,00
	%	6,52%	4,44%	9,30%	8,16%	3,51%	4,17%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	8,00	2,00	4,00	5,00	3,00
	%	8,70%	17,78%	4,65%	8,16%	8,77%	6,25%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	5,00	5,00	5,00	9,00	6,00
	%	10,87%	11,11%	11,63%	10,20%	15,79%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	9,00	6,00	5,00	7,00	2,00
	%	10,87%	20,00%	13,95%	10,20%	12,28%	4,17%
36-40 év (TS 041)	Fő	11,00	2,00	2,00	7,00	2,00	4,00
	%	23,91%	4,44%	4,65%	14,29%	3,51%	8,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	8,00	6,00	5,00	9,00	7,00
	%	10,87%	17,78%	13,95%	10,20%	15,79%	14,58%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	3,00	7,00	3,00	3,00	3,00
	%	8,70%	6,67%	16,28%	6,12%	5,26%	6,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	3,00	3,00	5,00	6,00	6,00
	%	6,52%	6,67%	6,98%	10,20%	10,53%	12,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	3,00	6,00	7,00	8,00	5,00
	%	8,70%	6,67%	13,95%	14,29%	14,04%	10,42%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	2,00	2,00	4,00	6,00	10,00
	%	4,35%	4,44%	4,65%	8,16%	10,53%	20,83%

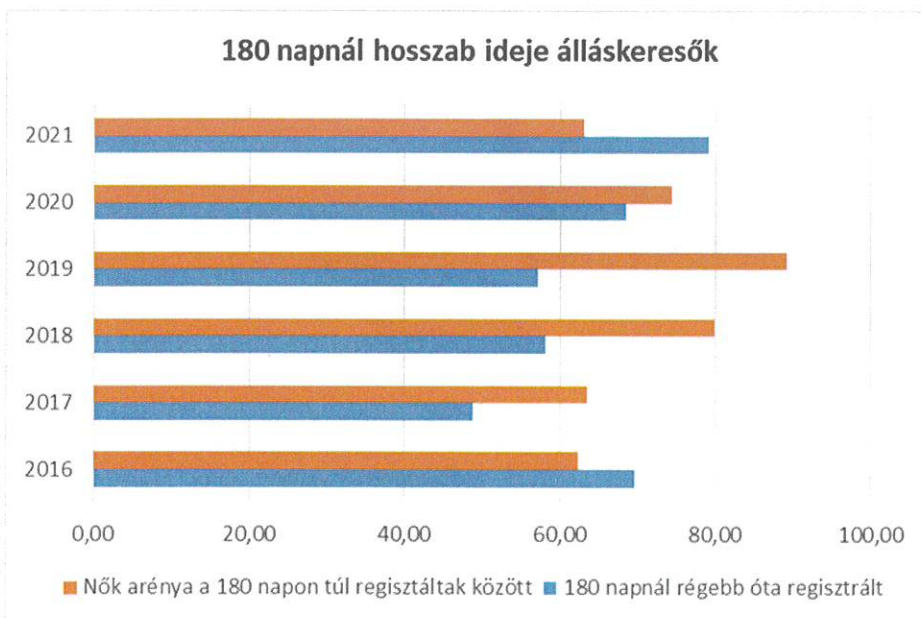
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők korcsoportok szerinti bontásából kiderül, hogy az elmúlt 6 évben a 31-35 év közöttiek aránya a felére csökkent, míg a 61 év feletti aránya az ötszörösére nőtt.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	69,57	62,50
2017	48,89	63,64
2018	58,14	80,00
2019	57,14	89,29
2020	68,42	74,36
2021	79,17	63,16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül 2019-ben volt a legmagasabb, ami valószínűleg a COVID járványnak tudható be. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya azonban a 201-2020-as évekhez képest emelkedő tendenciát mutat.

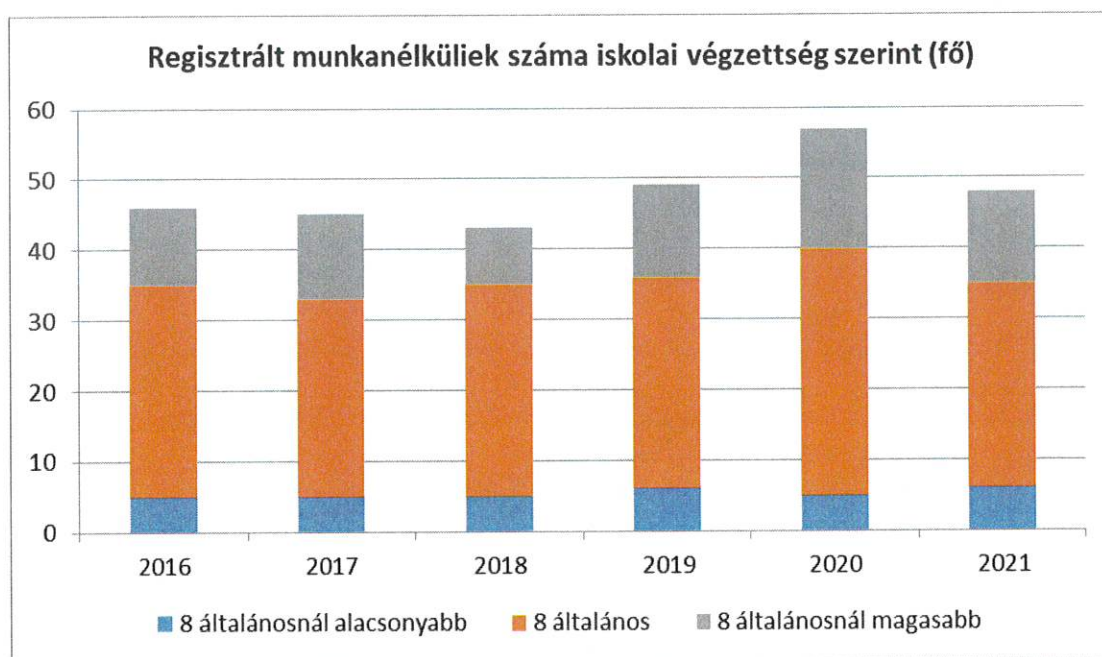
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A pályakezdekők elhelyezkedési esélye minimális. Aki nem szerzett középfokú szakképesítést, azt hátrányos helyzetűnek kell tekinteni, amely az elhelyezkedést is megnehezíti.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	46	5	10,87%	30	65,22%	11	23,91%
2017	45	5	11,11%	28	62,22%	12	26,67%
2018	43	5	11,63%	30	69,77%	8	18,60%
2019	49	6	12,24%	30	61,22%	13	26,53%
2020	57	5	8,77%	35	61,40%	17	29,82%
2021	48	6	12,50%	29	60,42%	13	27,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

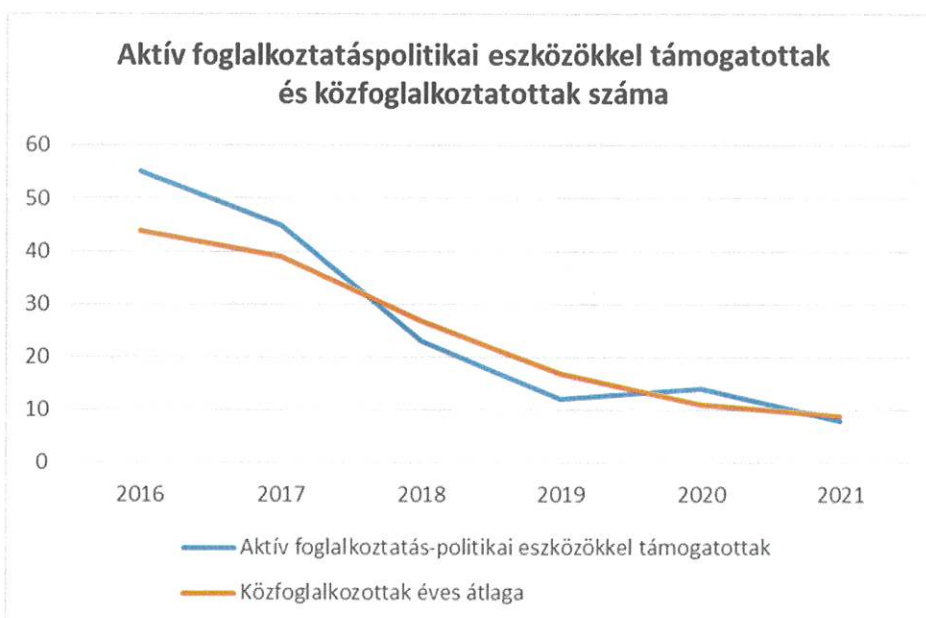

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők táblázatból jól látszik, hogy a legjobban a 8 általános végzettségűeket érinti jobban.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	55	44
2017	45	39
2018	23	27
2019	12	17
2020	14	11
2021	8	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak számában az elmúlt években rohamos csökkenés tapasztalható. A településen nem tapasztalható olyan gazdasági változások, amelyek az állástalanok számát csökkentenék, az önkormányzat a Kormány által meghirdetett Startmunka és hosszútávú közfoglalkoztatási programokban vesz részt, melyben mezőgazdasági termelés, mezőgazdasági utak takarítása, árkok tisztítása, burkolása zajlik. Többnyire szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is. 2011. szeptemberében hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A táblázat azt mutatja, hogy az elmúlt években a közfoglalkoztatottak létszáma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, sokan elhelyezkedtek az elsődleges munkaerőpiacon, vagy nagyobb jövedelemszerzés miatt inkább a „feketemunkát” választják.

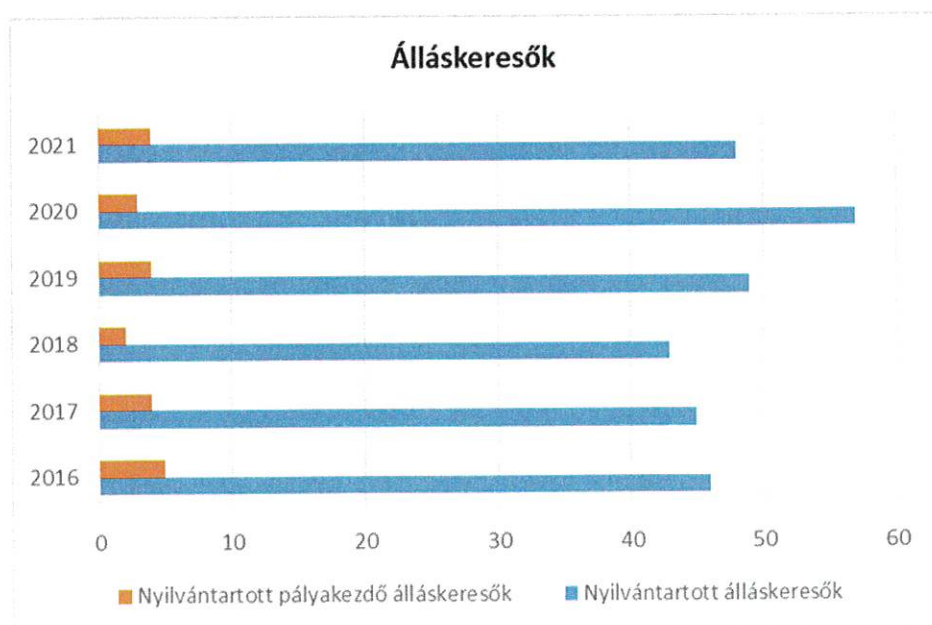
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A település legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat. A közfoglalkoztatáson kívül van munkalehetőség az önkormányzati intézményekben (óvoda, konyha, falugondnoki szolgálat, művelődési ház és könyvtár, és az önkormányzati közös hivatal kirendeltsége.) Mindezek ellenére az önkormányzat szerény mértékű, 20 fő alatti dolgozói létszámmal látja el összes feladatát. A mikrotérségben (melyben a településen kívül Szágy, Tormás, Baranyaszentgyörgy tartozik) két nagyobb munkáltató található, ahova rendszeresen 5-10 fő baranyajenői lakos jár el dolgozni saját járművel, vagy tömegközlekedéssel: a Gödrei Mezőgazdasági Zrt., illetve a Mecseki Erdészet Sásdi Igazgatóságának tormási (nagymátéi) erdészete. Többen ingáznak a 22 km-re lévő Kaposvárra, illetve a 36 km-re lévő Pécsre, bár utóbbiak száma az Elcoteq bezárásával jelentősen lecsökkent.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	46	5
2017	45	4
2018	43	2
2019	49	4
2020	57	3
2021	48	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Csekély a pályakezdő álláskeresők száma, általában 10 % körül mozog az összes álláskereső arányában. A települési önkormányzat kiemelten jó kapcsolatot ápol a Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ komlói Kirendeltségével. A munkaügyi központ által rendszeresen küldött álláshirdetéseket, illetőleg képzési listákat rendszeresen közzé teszik a faluban helyben szokásos módon (önkormányzati hirdetőtábla). Külön kérés esetén a polgármester, vagy a jegyző segíti a kapcsolatfelvételt a munkaügyi központtal, a falugondnoki szolgálat révén a jelentkezők szállítása is megoldott.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen fellelhető, ehhez a ponthoz tartozó elemeket már korábban felsorolásra kerültek (helyi közfoglalkoztatás, mint helyi foglalkoztatási program, képzések, mint munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést segítő programok).

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A település lakosságának mintegy 75 %-a mélyszegénységben élőknek minősül, továbbá a lakosság közel 50 %-a roma származású. Életkorukat tekintve a gyerekkorúak, fiatalok és középkorúak között nagyobb a romák aránya, számuk az életkorral egyenes arányban csökken az össznépességhez viszonyítva. Ebből adódóan a foglalkoztatási problémák is fokozottan érintik ezeket a rétegeket. Mivel ennek megfelelően a mélyszegénységben élők és a romák teszik ki a munkavállalási korban lévők többségét, így nem szükséges külön programot alkotni foglalkoztatásukra. Az önkormányzati intézményekben és a közfoglalkoztatásban az esélyegyenlőségi szempontok teljes mértékben érvényesülnek, mindenki felvételt nyer, aki megfelel a foglalkoztatási feltételeknek, és vállalja a közmunkát, tekintet nélkül vagyoni helyzetére, vagy származására.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Helyi szóbeli források szerint személyes példák vannak arra vonatkozóan, hogy egyeseknek roma származásukból, vagy jellegzetesen cigány vezetéknévükből (Orsós) adódóan hátrányos 17 megkülönböztetésben volt részük a környékbeli nagyobb városok munkáltatóinál. Ezzel kapcsolatban bejelentést sehol nem tettek, jogorvoslással nem éltek. Helyben ilyen eset nem történt.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

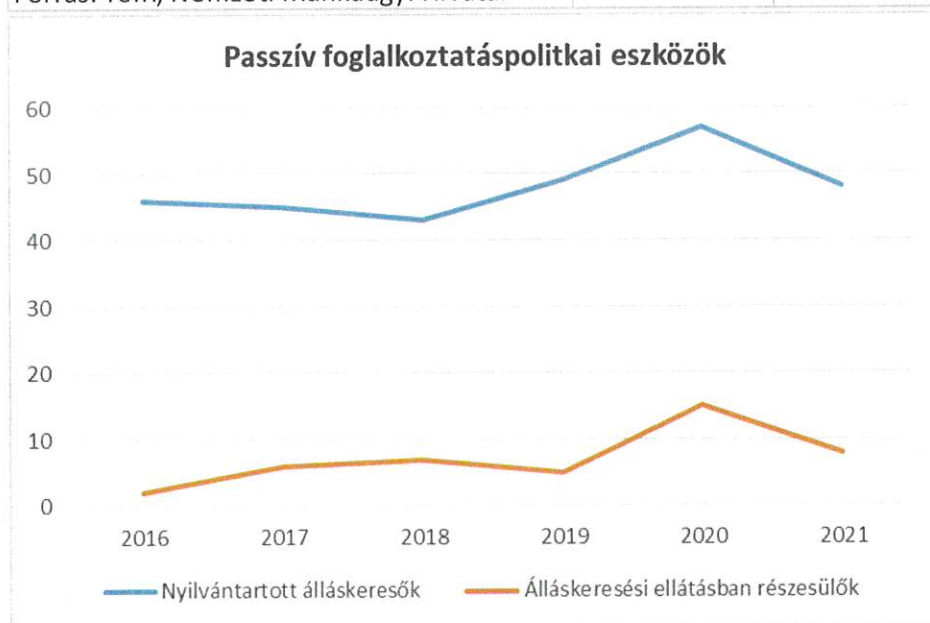
Helyi könyvtár

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	46	15,38%	2	4,35%
2017	45	16,07%	6	13,33%
2018	43	15,41%	7	16,28%
2019	49	18,01%	5	10,20%
2020	57	22,09%	15	26,32%
2021	48	19,75%	8	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

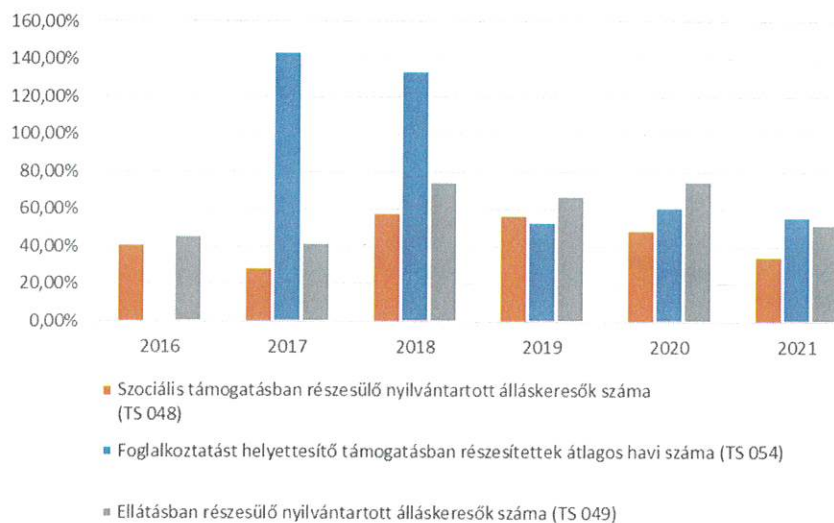
Az adatokból látszik, hogy mind a két arány csökkenő tendenciát mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	19	41,30%	0	0,00%	21	45,65%
2017	13	28,89%	65	143,71%	19	42,22%
2018	25	58,14%	58	133,91%	32	74,42%
2019	28	57,14%	26	53,06%	33	67,35%
2020	28	49,12%	35	61,40%	43	75,44%
2021	17	35,42%	27	56,25%	25	52,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	158	0	0,00	38,61	0,00	91,77
2017	158	0	0,00	38,61	0,00	88,61
2018	158	0	0,00	38,61	0,00	88,61
2019	158	0	0,00	38,61	0,00	87,34
2020	158	0	0,00	38,61	0,00	87,97
2021	157	0	0,00	38,22	0,00	89,17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	158	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	158	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	158	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	158	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	158	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	157	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs lakásállománya, melyet a szociális lakhatás feladatellátásának alárendelhetne. Sajnos anyagi forrással sem rendelkezik az ilyen irányú feladatok megoldására.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok
A településen nincsenek ilyen ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	91	58
2018	112	76
2019	100	164
2020	490	544
2021	79	155

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásban és egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma rohamos csökkenésnek indult 2020-ról 2021-re. Ennek egyrészt az lehet az oka, hogy egyre kevesebben fordulnak segítségért az önkormányzathoz, illetve a másik oldala, hogy szorult helyzete miatt az Önkormányzat sem tud mindig adni.

f) eladósodottság

A helyi döntéshozók magyarázata szerint azért nem juttattak évek óta senkinek adósságcsökkentési támogatást, mert az önkormányzat teherbíró képességét bőven meghaladja az éves szinten a rendszeres segélyezési formákra folyósítandó millió Ft-os összeg. E pontban mindenképpen meg kell említeni, hogy az eladósodottság a település egyik legsúlyosabb problémája, és csekély az esély arra, hogy ebben a közeli jövőben változás lesz.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben nincsenek lakások a községben. A településen a minőségi közszolgáltatásokhoz mindenki egyenlően hozzáférhet, ezeket a következő szervezetek végzik: önkormányzati közös hivatal kirendeltsége (korábban körjegyzőség), családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, falugondnoki szolgálat, faluház és könyvtár, valamint e-Magyarország Pont (könyvtáros, e-tanácsadó). A közműszolgáltatások részben elérhetők: vezetékes víz és villanyáram mindenhol van, szilárd és folyékony hulladékszállítás szintén. A település nem rendelkezik vezetékes gázszolgáltatással, valamint szennyvízcsatorna-rendszerrel sem. Ezek kiépítése a közeljövőben sem várhatóan társulat szervezésének nehézségei, de különösen a lakosság csekély teherbíró képessége, a szükséges önrész hiánya miatt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);,

A településen két szegregátum található, amelyben élők száma összesen 82 fő. Közülük 90% mélyszegénységben élő, 80 % roma (2010-es adatok helyi adatok).

1. szegregátum: Lityók:

A szegregátum Baranyajenő és Gödre között helyezkedik el a 66-os út mentén. Az itt élők száma összesen 14 fő, akik 4 ingatlanban laknak. Távolsága Baranyajenőtől kb. 1,5 km, Gödrétől kb. 500 m. A szegregátum közigazgatásilag Baranyajenőhöz tartozik, azonban mivel Gödréhez közelebb van, a telepen élők boltba, buszhoz Gödrére járnak. Az ingatlanok magántulajdonban vannak. Állagukat tekintve 50-100 éves épületek, melyek lebontása indokolt. A szegregátumban 1 olyan ingatlan található melyben 6-nál többen laknak, ez a legkisebb, legrosszabb állapotban lévő ingatlan. A szegregátumban az ivóvíz vételezését egy db közkút biztosítja. A lakásokban villany található. Gáz és szennyvíz a településen nem kiépített. Járdá a szegregátumban nincs. Közvilágítás és pormentes út (66-os út) kiépítése 100%-os. A szegregátum közelében buszmegálló nem található, a tömegközlekedés igénybevételére legközelebb Gödre településen van lehetőség, kb. 500m-re a szegregátumtól. A rendszeres hulladékgyűjtés a szegregátumban megoldott.

2. szegregátum: Rózsavölgy:

A településhez szervesebben kapcsolódó szegregátum. Kiterjedését, valamint lakosságszámát tekintve nagyobb, mint Lityók. Az itt élők száma összesen 68 fő. Az ingatlanok jobb állagúak, mint Lityókon. A területen 5 db szociálpolitikai támogatásból épült ház is található. Azon épületek száma, melyben 6 főnél többen laknak, összesen 4 db. A településen elérhető közüzemi víz, valamint háztartási villamos energia hálózat a szegregátum területén található összes lakásban kiépített. A szegregátumban a közüzemi vízszolgáltatásból kikapcsolt lakások száma 3 db, a

háztartási villamosenergia hálózatról kikapcsolt lakások száma 2 db. Távolság a buszmegállótól kb. 800 méter. A rendszeres hulladékgyűjtés a szegregátumban megoldott.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Baranyajenőn 2008-ig működött 1-8 évfolyamos általános iskola, az alacsony tanulószám miatt azonban az intézmény megszűnt. Általános iskolába a tanulók, a kb. 5 km-re lévő Sásdra járnak. A Lityókon élőknek az iskolába történő eljutáshoz kb. 500m-t kell gyalogolniuk a Gödrén található legközelebbi buszmegállóig. Az 500m-t a tanulók a forgalmas 66-os út mentén teszik meg minden reggel. Szakiskola, valamint szakközépiskola szintén Sásdon található legközelebb, gimnázium azonban a kb. 20km-re lévő Dombóváron. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat közös hivatali szinten szervezett. A településen dolgozó munkatársak száma 1 fő, akik heti 10 órában tartózkodnak a településen. A Lityókon élők közül a családsegítő szolgálat által ellátott családok száma összesen 3, Rózsavölgyben 9 család. A gyermekjóléti szolgálat által ellátott családok száma Lityókon 1, Rózsavölgyben 4 család. Falugondnoki ellátás működik a településen, melyben Lityókról 4 család vesz részt, Rózsavölgyből 20 család. Házi segítségnyújtásban 1 fő dolgozik a településen, aki a szegregátumban élő családok közül Rózsavölgyben lát el 2 családot. Szociális étkeztetés, idősgondozás nem működik a településen.

A településen az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató.

A közelben található a Gödrei Mezőgazdasági Zrt. (volt TSZ), ahol a 90-es években nagyon sokan dolgoztak a településről, mára azonban mindössze néhány embernek nyújt munkalehetőséget. A 90-es évekig a nagy foglalkoztatók körébe tartoztak a környék bányái, a bányabezárások következtében azonban ez a munkalehetőség is megszűnt. Jelenleg a sásdi téglagyárban van lehetősége néhány főnek ideiglenes munkaként munkát vállalni, illetve a távolabbi nagyobb településeken (Pécs - 35 km, Kaposvár - 25 km).

Lityók:

Az itt élők többsége legfeljebb alacsony fokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ami tovább rontja munkaerő-piaci helyzetüket. Mivel a szegregátum két település között helyezkedik el, s a tömegközlekedés nagyon rossz, távolabbi munkavállalásra csak kevesen tudnának vállalkozni.

Rózsavölgy:

Az itt élők között magasabb számban vannak legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők. Mivel azonban a szegregátum a település egy része, s nem egy több, mint 1- km-re található településrész, ezért az itt élőknek nagyobb lehetőségük van részt venni az önkormányzat által szervezett közmunka programokban, valamint könnyebben elérhető számukra a tömegközlekedés is.

A háziorvosi ellátás mindennap 4 órában elérhető a településen. Az önkormányzat szervezésében falubusszal, rendszeres időközönként lehetőséget biztosít a településen élők számára a szűrővizsgálatokon történő megjelenésre. A szegregátumban élők közül azonos arányban vesznek részt a szűréseken, mint a település más területén élők. A védőnői szolgáltatás a településen, szegregátumokban élők számára elérhető. Fogorvosi szakrendelés Sásdon található. Az egészségügyi ellátás elérése a Lityókon élők számára nehezebb, mivel lakhelyük a településtől több, mint 1 km-re található, s tömegközlekedéssel történő beutazás nehézkes.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0	0,00
2017	1	0	0	0	17	2,00
2018	1	0	0	0	14	1,00
2019	1	0	0	0	10	0,00
2020	1	0	0	0	8	0,00
2021	1	0	0	0	8	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat szervezésében falubusszal, rendszeres időközönként lehetőséget biztosít a településen élők számára a szűrővizsgálatokon, szakrendeléseken történő megjelenésre a szomszédos Sásdon, illetve a környékbeli nagyobb városokban (Dombóvár, Kaposvár, Pécs).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat szervezésében falubusszal, rendszeres időközönként lehetőséget biztosít a településen élők számára a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokon történő megjelenésre a szomszédos Sásdon, illetve a környékbeli nagyobb városokban (Dombóvár, Kaposvár,

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés során megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező élelmészvezető működik közre a menü összeállításakor. Rendszeresen részt vesz a szakirányú továbbképzéseken, így a közétkeztetés nyersanyagbeszerzése, illetve az ételsorok összeállítása az egészséges táplálkozás szempontjai szerint történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működő óvoda tornaszobával rendelkezik, az óvodáskorú gyermekek rendszeres sportolása megoldott. Szervezett sportélet nincs a településen, de időnként tömegsport rendezvényekre kerül sor. Az önkormányzat tulajdonában lévő sportpályát (füves kispálya) minden sportolni vágyó helyi lakos szabadon, térítésmentesen használhatja éppúgy, mint a Faluházban lévő kondicionáló terem. Ennek berendezésére

az önkormányzat 2007-ben sikeresen pályázott az ESZA-SZMM IFJ-07 kódszámú pályázatán sportszerekre, eszközökre. Az önkormányzat időnként tömegsport-rendezvényeket szervez. Ennek legnagyobb szabású rendezvénye évente a mindenkori Falunap rendezvény (június elején) keretében sorra kerülő kispályás labdarúgó-torna, amelyen rendszeresen 8-10 csapat vesz részt. A helyi és a szomszédos községek csapatai mellett sásdi, komlói csapatok is szoktak indulni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A falugondnoki szolgáltatás 25 éve folyamatosan működik a községben, szolgáltatásait minden helyi lakos igénybe veheti. Részt vesz a személyszállítási, közétkeztetési feladatellátásban. . A házi segítségnyújtást a Mindszentgodisai Szociális Társulás alkalmazottai nyújtják.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Drogprevenciós tevékenységet településünkön a sásdi Rendőrkapitányság munkatársai végzik el

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen nincsenek diszkriminációs gyakorlatok, folyamatok semmilyen területen, így a szolgáltatások nyújtásában sem.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	747	1
Forrás: TelR, KSH Tstar			

A közösségi élet legfőbb színtere a Faluház, amely többfunkciós önkormányzati létesítmény. Erről rendelkezik Baranyajenő Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2002.(VI.19.) számú rendelete a helyi közművelődésről. A Faluházban működik a községi könyvtár, valamint az e-Magyarország Pont. További helyiségeiben klub- illetve sporttevékenység folyik (Idősek Klubja, kondicionáló terem). Nagytermében helyt adnak az önkormányzati, kisebbségi önkormányzati, kistérségi, egyéb rendezvényeknek, politikai gyűléseknek, termékbemutatóknak stb. Igény esetén lakodalmak, más családi rendezvények tartására is rendelkezésre áll. Az évente megrendezendő Falunap rendezvény központi színtere, jó idő esetén a programok zömére udvarán, rossz időben Nagytermében kerül sor. A fenti helyi rendelet szerint, illetve ténylegesen is a Faluház mellett alternatív közösségi tér az önkormányzati közös hivatal kirendeltsége (korábban körjegyzőség, még előbb polgármesteri hivatal). Házasságkötő- és rendezvénytermében kb. 20-25 főig tarthatók rendezvények.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településre nem jellemző a harmonikus közösségi együttélés, de a problémák nem etnikai konfliktusokból adódnak. A folyamatosan növekvő roma létszámú lakosság nem szenved semmilyen téren hátrányos megkülönböztetésben, a község különböző etnikumú tagjai komolyabb problémáktól mentesen együtt élnek a településen, együtt dolgoznak a közmunkaprogramokban. A gyakori nézeteltérések, viták, veszekedések, verekedések nem etnikai, inkább évtizedek óta meglévő, családok, vagy társaságok közötti konfliktusokból erednek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közel két évtizeden át működött szociális földprogramban jellemzően sokan (önkormányzati vezetők, dolgozók, kisebbségi önkormányzat tagjai, de a helyi lakosság egyes szereplői is) vállaltak önkéntes közösségi feladatokat a program sikeres működtetése érdekében. Sajnos ez mára megszűnt. A rendezvények szervezésében figyelhető meg a leginkább az önkéntes közösségi munka. Adományozás nem jellemző, mivel nagyon kevés a relatív jómódú személy a faluban, a lakosság kb. 75 %-a mélyszegénységben él. Adománygyűjtés az önkormányzati vezetők – polgármester, jegyző – részéről, illetve a nemzetiségi (korábban kisebbségi) önkormányzat él ez irányú lehetőségeivel.

d) helyi lakossági önszerveződések.

Nem jellemző a településre

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségi önkormányzat (korábban cigány kisebbségi önkormányzat) 2002 óta működik folyamatosan a településen. Partnersége a települési önkormányzattal sokáig a kötelező minimumra korlátozódott, azaz együttműködési megállapodást kötöttek, a települési önkormányzat költségvetésébe beépült költségvetésük, helyet biztosított a települési önkormányzat részükre. Később javult az együttműködés, a települési önkormányzat és a hivatali dolgozók segítették a kisebbségi önkormányzat pályázatainak elkészítését, elszámolását, a kisebbségi önkormányzat pedig segítette a szociális földprogram települési megvalósítását. A 2010-es kisebbségi választást követően személyi változás következett be a kisebbségi önkormányzat elnöki posztján. Az új elnökkel a települési önkormányzat szorosabb együttműködést tervezett megvalósítani, sajnos olyan anyagi jellegű problémák merültek fel, amelyek a minimumra korlátozták a nemzetiségi önkormányzat lehetőségeit, tevékenységét. A korábbi elnök által több mint 50 személy (90 %-ban ismeretlenek, nem baranyajenői lakosok) részére biztosított mobiltelefon flottakedvezmény szerződésből (majd a kötelezettek jó részének nem fizetéséből) eredően a nemzetiségi önkormányzat jelenlegi vezetése sokszázezer forintos

rendezetlen és behajthatatlan adóssággal volt kénytelen szembesülni. Az összes anyagi erőforrás a tartozások rendezésére megy el. Így hiába a célok, ha nincs anyagi lehetőség azok megvalósítására.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkalehetőségek hiánya	Pozitív a több induló képzés
létező és tovább élő szegregátumok	Telep program benyújtása az önkormányzat részéről, amennyiben lesz ilyen kiírás és megfelelünk a feltételeknek

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A legfőbb cél a területi különbségek és különösen a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása elsősorban a köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás területén. Fontos szempont továbbá a gyermekek nevelésénél az intézmény dolgozói és a szülők közötti kapcsolat és együttműködés, amely elengedhetetlen a pozitív eredmények eléréséhez.

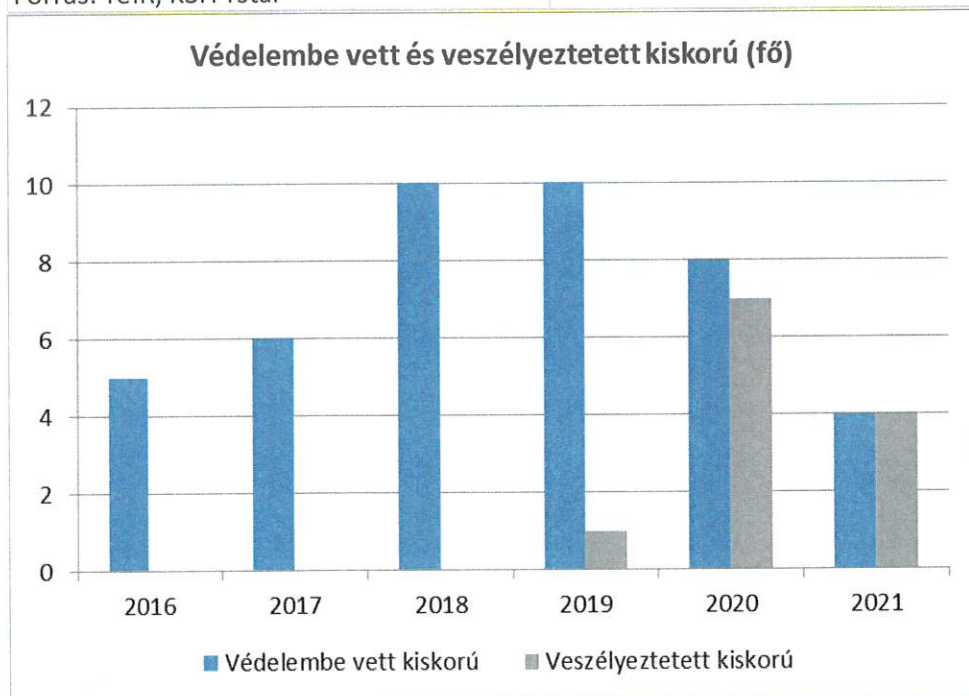
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	233	249	482	48,34%	51,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			17	3,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	54	44	98	11,20%	9,13%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	1,45%	1,45%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

0-14 éves korosztályban a nők kevesebb arányban vannak, mint a férfiak. Ellenben az állandó népesség arányában a nők nagyobb arányban vannak jelen.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	5	0
2017	6	0
2018	10	0
2019	10	1
2020	8	7
2021	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség egy olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Védelembe vétel esetén a gyermeket még nem emelik ki a családból. A kirendelt családsegítő egyéni gondozási-nevelési tervet készít, amely magatartási szabályokat állapít meg a szülő és gyermek számára egyaránt. A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma is csökkent az elmúlt évekhez képest.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	64
2018	61
2019	60
2020	66
2021	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

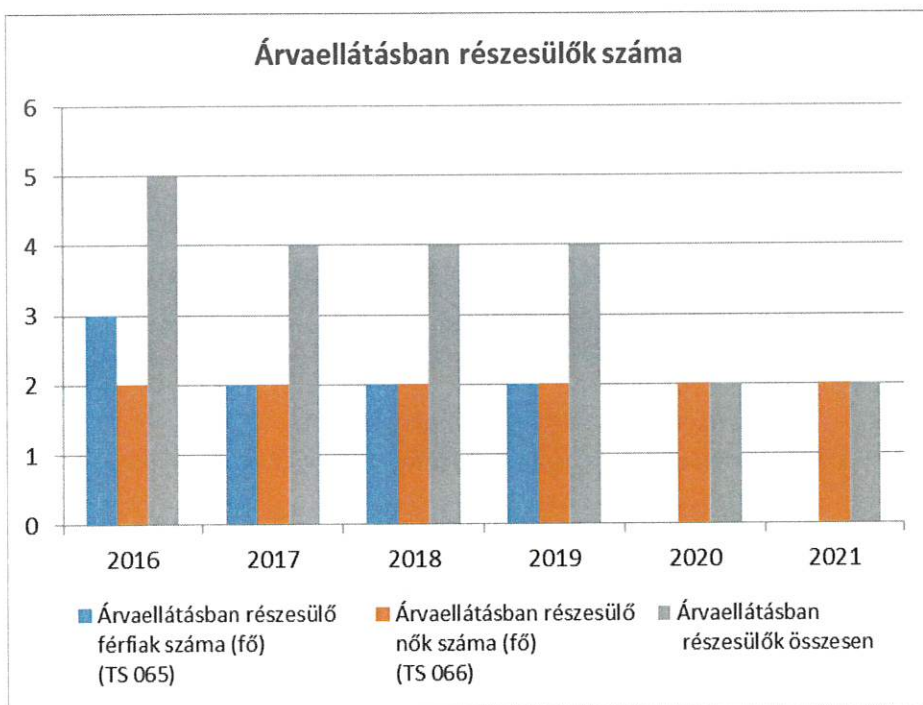

A 4.1.2. számú táblázat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számát tartalmazza. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak vagy a közoktatási intézményekben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma 2020-ól 2021 évre csökkent. Ebből a táblázatból érzékelhető a mélyszegénység meghatározó jellege a településen. Az adatok a 2016-2021 közötti vizsgált időszakban szinte állandóak, az 500 fős népességből 60-66 fő közötti mutatókat tartalmaznak.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	2	5
2017	2	2	4
2018	2	2	4
2019	2	2	4
2020	0	2	2
2021	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkeztetésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodai étkeztetés támogatásában részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek többsége ingyenes, további 10-15 %-a 50 %-os kedvezményt kap az óvodai-iskolai étkezés során. A teljes költségvállalásra kötelezett szülők aránya nem éri el a 10 %-ot. Ugyanez a tendencia a tankönyvhöz jutás területén, annyi eltéréssel, hogy akik semmilyen támogatást nem kapnak az állami rendszerben, az önkormányzat azoknak is nyújt kompenzációként pár ezer forintos tankönyv- és füzetcsomag-támogatást. A gyermekek kb. 80-85 %-a kedvezményes étkeztetésben részesül, ezek zöme ingyenesben. Mivel az önkormányzat nem tartott fenn az utóbbi években iskolát, és nem is volt társulási tag – csak feladat-ellátási megállapodást kötött – így erre vonatkozó adatok az önkormányzatnál nem lelhetők fel.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincsenek ilyen gyermekek

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Baranyajenőn 2008-ig működött 1-8 évfolyamos általános iskola, az alacsony tanulószám miatt azonban az intézmény megszűnt. Általános iskolába a tanulók, a kb. 5 km-re lévő Sásdra járnak. A Lityókon élőknek az iskolába történő eljutáshoz kb. 500 m-t kell gyalogolniuk a Gödrén található legközelebbi buszmegállóig. Az 500m-t a tanulók a forgalmas 66-os út mentén teszik meg minden reggel. Szakiskola, valamint szakközépiskola szintén Sásdon található legközelebb, gimnázium azonban a kb. 20km-re lévő Dombóváron.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

A háziorvosi szolgálat egyben felnőtt- és gyermek háziorvosi feladatokat lát el. Hetente egy gyermekorvos is rendel a védőnői rendelőben, illetve időnként szűrővizsgálatokat, szakorvosi vizsgálatokat is szervez a védőnő.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nem állnak rendelkezésre adatok

- c) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A családi struktúrák változásai, valamint a lakosság anyagi helyzete romlásának következtében megnőtt az igény a személyes gondoskodási formák iránt. Mindszentgodisa Község család- és gyermekjóléti szolgálata 7 településen – köztük Baranyajenő Községben is - biztosítja a Gyvt. 39-40. §-ában meghatározott - szervezési, szolgáltatási és gondozási - gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat és a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti - szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, családgondozás, feladatait. Munkájuk alapvető célja, hogy a gyermekek valódi érdekének megfelelő valódi segítségnyújtás történjen és hogy, szolgáltatásaik minél közelebb álljanak a családokhoz, gyerekekhez. Általános céljuk továbbá a társadalmi befogadásra épülő szemlélet kialakítása, a társadalmi egyenlőtlenségből adódó hátrányok kompenzálása, az esélyegyenlőség megteremtése, partneri viszony kialakítása és a prevenció elősegítése. Programjuk kiterjed Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések közigazgatási területén élő minden gyermekre, a szociálisan hátrányos helyzetűekre, nagycsaládosokra, gyermeküket egyedül nevelő szülőkre, mentális problémával küzdő szülőkre és gyermekekre, munkanélküliekre, halmozott problémával küzdőkre, érdekérvényesítésben gyenge egyénekre, családokra, a veszélyeztetett gyermekekre, családokra, devianciákkal élő szülőkre, gyermekekre. A programok és tevékenységek szervezése úgy történik, hogy az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást az ügyfelek számára a lakóhelyükön biztosítják. Baranyajenőn heti rendszerességgel megvalósul az ügyfélfogadás és a személyre szabott, egyéni gondozási folyamat. A szolgálatuk jól működő és hatékony kapcsolatrendszer kialakítására törekszik, aminek keretében kezdeményezi, szervezi és összehangolja az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, köznevelési intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek, a munkaügyi hatóság, a javítóintézet, a gyermekjogi képviselő, jegyző, a járási hivatal, a jogi segítségnyújtói szolgálat, a magánszemélyek, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben. Munkájuk során együttműködnek és folyamatosan munkakapcsolatot tartanak az ellátást végző szakintézményekkel különösen a járási család- és gyermekjóléti központtal, a területi szociális gondozás intézményeivel, a gyermek- és felnőtt gondozást végző szociális szakintézményekkel, minden olyan egészségügyi intézménnyel, ahol gyermek-vagy felnőtt pszichiátriai szakrendelés folyik, a vöröskeresztrel

d) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

e) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat, mint a gyermekvédelem fő letéteményese munkája során – különös tekintettel a védelembe helyezett, veszélyeztetett gyermekekre – szorosan együttműködik az egyéb gyermekvédelmi feladatot ellátó szervezetekkel (intézmények – iskola, óvoda, védőnő, falugondnok, önkormányzat – jegyző). A gyermekvédelmi intézkedések konszenzuson alapuló közös döntések, de formailag a jegyző hozza meg ezeket a többi együttműködő szervezet javaslatainak figyelembe vételével. A témában közös helyszíni bejárásokat, meghallgatásokat (pld. elhelyezési tárgyalás, védelembe vételi tárgyalás) tartanak, szükség esetén bevonva a városi, megyei gyámhivatal dolgozóit is.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások nincsenek. A gyermekvédelem fent ismertetett helyi szereplői segítséget nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a kistérségben, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A községben új játszótéri és sportelemek kerültek kihelyezésre. A község rendelkezik sportpályával, amit mindenki kedve szerint igénybe vehet.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az önkormányzat évek óta sikeresen pályázik a szakminisztérium szociális nyári gyermekétkeztetést nyújtó pályázatára. Ebből az összegből a rászoruló gyermekek étkeztetését biztosították a nyári szünidő időtartama alatt.

i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Kimondottan a célcsoportnak szóló programok nem kerültek megrendezésre.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nem tudunk. Az óvodába, iskolába felveszik a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A gondozás-nevelés során nem különítik el őket, ellátásuk integráltan folyik.

k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat a helyi rendeleteiben meghatározott módokon igyekszik a hátrányos helyzetű gyermekeket segíteni, hátrányaikat kompenzálni.

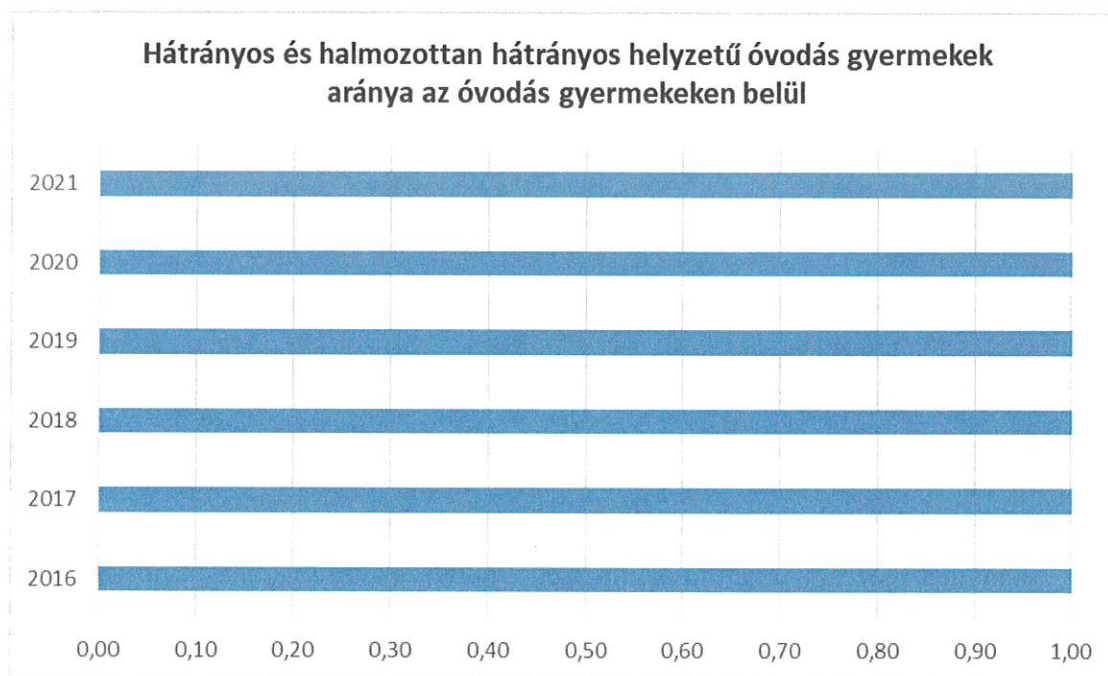
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók teszik ki az óvodába beiratkozott gyerekek zömét. Az ő gondozásuk és nevelésük az óvodai nevelési program szerint integráltan történik.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	28	20	71,43
2017	24	17	70,83
2018	20	13	65,00
2019	19	7	36,84
2020	19	6	31,58
2021	13	3	23,08

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek aránya az óvodás korú gyermekekben belül jelentősen csökkent.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	17	53
2017	18	42
2018	24	41
2019	18	40
2020	25	38
2021	21	35
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

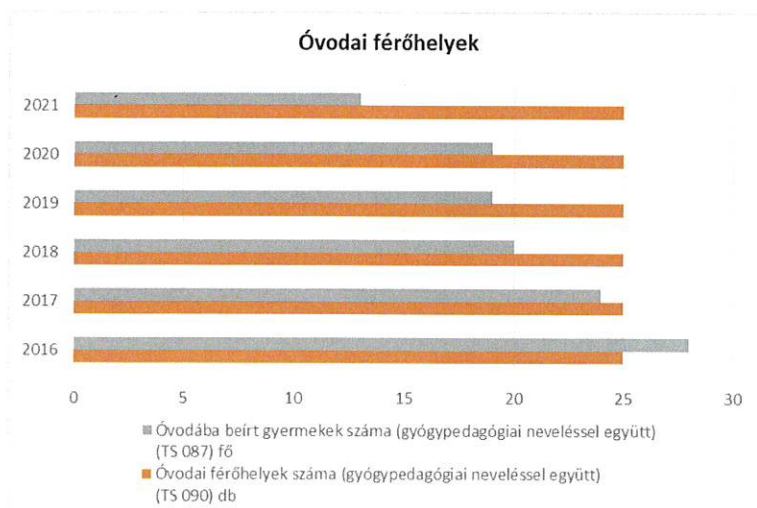
A megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat, míg a megállapított hátrányos helyzetű gyermekek száma viszonylag stagnáló állapotot mutat.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	28	0	0	28
2017	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2018	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2019	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2020	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2021	n.a.	1	25	1	13	0	0	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat (pld. gyógypedagógia, gyógytestnevelés, logopédia) a megyei szintű intézményekkel együttműködve, a szakemberek időszakonként történő „utaztatása” révén látják el. Igénybevételekről konkrét számszerű adat nincs.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, illetve az intézmények között, és egyes intézményeken belül.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Csak egy óvoda intézmény működik a településen, nincs mód intézmények közötti összevetésre.

f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma az elmúlt 6 évben folyamatosan csökkent.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szülői étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	65
2017	n.a.	n.a.	n.a.	59
2018	n.a.	n.a.	n.a.	64
2019	n.a.	n.a.	n.a.	61
2020	n.a.	n.a.	n.a.	55
2021	n.a.	n.a.	n.a.	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
meghatározó (többségi) a mélyszegénységben élő gyermekek száma	Csak az összetársadalmi mutatók tartós pozitív irányú elmozdulása esetén várható eredmény
jelentős a szegregátumban élő gyermekek száma	Telep program pályázat benyújtása az önkormányzat részéről, amennyiben lesz ilyen kírási, és sikerül megfelelni a feltételeknek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra, úgy mint a családi állapot, anyaság, terhesség. Az önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésekor csak kevés adattal rendelkeznek a nők helyzetével kapcsolatban. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet igényel, a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt. Anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjigogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. A községben családbarát munkahely tekintetében az Önkormányzat közmunka programjában mutat jó példát.

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a munkanélküliség a két nemet. A foglalkoztatottak adatai csak becslési adatok. A munkanélküli nők körében nagyobb az

aktivitás a képzési programokon, de az alacsonyabb iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei alacsonyak.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	11,45	15,43	13,44%
2017	12,42	14,88	13,65%
2018	7,05	18,6	12,83%
2019	5,13	24,4	14,77%
2020	11,76	23,35	17,56%
2021	10,46	19,51	14,99%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

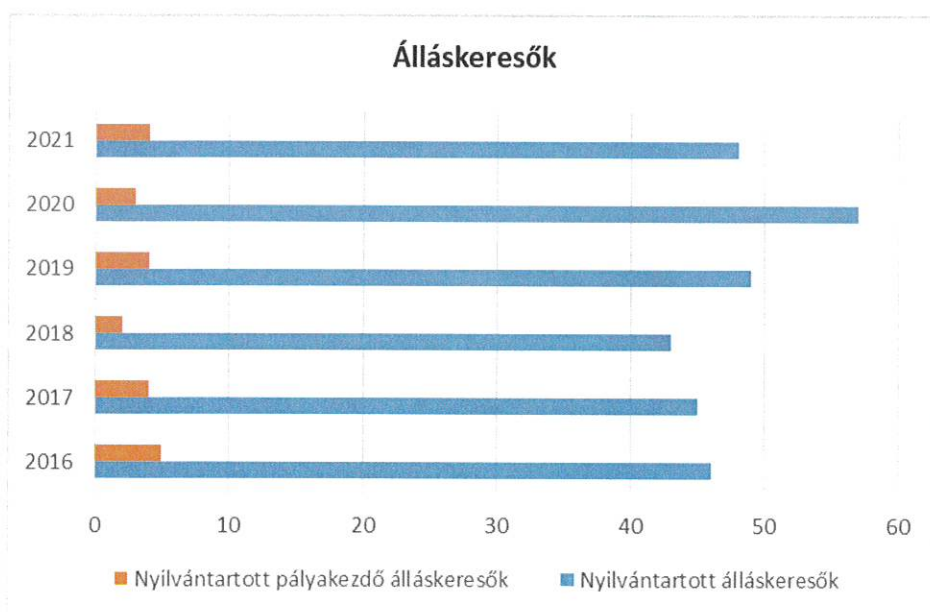
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	69,57	62,5
2017	48,89	63,64
2018	58,14	80
2019	57,14	89,29
2020	68,42	74,36
2021	79,17	63,16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	46	5
2017	45	4
2018	43	2
2019	49	4
2020	57	3
2021	48	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem állnak rendelkezésre olyan adatok, melyek a nők foglalkoztatását segítő programokról szólnának.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák valamint az 5 év feletti nők többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A legveszélyeztetettebb korcsoport a nyugdíjkorhatár kitolódásával az 55 év feletti korosztály, itt a legmagasabb az inaktivitási mutató.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan semmilyen adat nem áll rendelkezésre

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Erre a területre vonatkozóan nincsenek helyi programok. Bölcsőde, családi napközi nem működik a településen, az óvodai férőhelyek száma jogszabály által meghatározott. Mivel egycsoportos óvoda üzemel a településen, a férőhelyek száma 25, amelytől felfelé 20 %-al el lehet térni indokolt esetben (tehát a végső létszám így 30 fő). Munkáltatóként egyedül az önkormányzat jelentős, az ő döntéshozói (polgármester, jegyző) viszont maximálisan tekintettel vannak munkavállalóikra. Mind a közfoglalkoztatásban, mind az intézményi dolgozók esetében indokolt probléma esetén lehetővé teszik a kisgyermekes anyák (apák) távozását a munkahelyről (szabadság, „csúsztatás”), amennyiben a gyermek betegségével, iskoláztatásával kapcsolatos hivatalos ügyben kell távol lenniük.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból)		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Mint látens jelenség, létezik a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak a településen. Mivel azonban kicsi, viszonylag zárt közösségről van szó, a pofonok, verések ritkán kapnak nyilvánosságot, többnyire csak a szóbeszéden alapulnak az erre vonatkozó információk. Rendőrségi bejelentés aránylag gyakran történik családon belüli, nők elleni erőszak miatt, de általában a rendőri közvetlen intézkedést követően már nem kerül sor további eljárásokra. Magas a válások száma a településen, ennek vélhetően legfontosabb oka az erőszak, de ezek az adatok sem kerülnek a nyilvánosságra, az érintettek még a válást követően sem nyilatkoznak, illetve nem tesznek bejelentést ezek miatt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások nincsenek. A családvédelem fent ismertetett helyi szereplői segítséget nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a kistérségben, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben az első számú vezető szerepét (tanácselnök, majd polgármester) évtizedek óta mindig férfiak töltötték be. A második-harmadik számú vezetői helyeken (alpolgármester, jegyző) már a férfiakkal megegyező gyakorisággal fordultak meg nők az elmúlt évtizedekben. Az intézményvezetői funkciókat (amíg volt iskola, annak igazgatói posztját, illetve az óvodavezetői tisztséget) hosszú időn át nők töltötték/töltik be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Sok helyen a hagyományos családmódellem hagyományai élnek (a férfi a pénzkereső, a nő otthon van a gyerekekkel) annak ellenére, hogy a férfiak és nők foglalkoztatásában (illetőleg annak hiányában) minimális eltérések vannak a férfiak javára. Ennek megfelelően az ilyen módon gondolkodó (férfi) családfő nem segíti felesége képzését, vagy elhelyezkedését, hiszen nézőpontja szerint neki kell családját eltartania. Ha csak a nőnek nyílik lehetősége, egyes családokban

megakadályozzák, hogy éljen vele, inkább maradnak kirángathatatlanul a mélyszegénység állapotában, csak nehogy az a „szégyen” érje őket, hogy az asszony tartja el a családot. Mindennek a gondolkodásmódnak a felszámolása a cél, melyben közreműködnek a helyi önkormányzat döntéshozói, a családsegítő szolgálat, védőnő, óvodai nevelők, képviselő-testület tagjait.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fokozott munkanélküliség	Képzési lehetőségekbe való fokozott bevonásuk

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

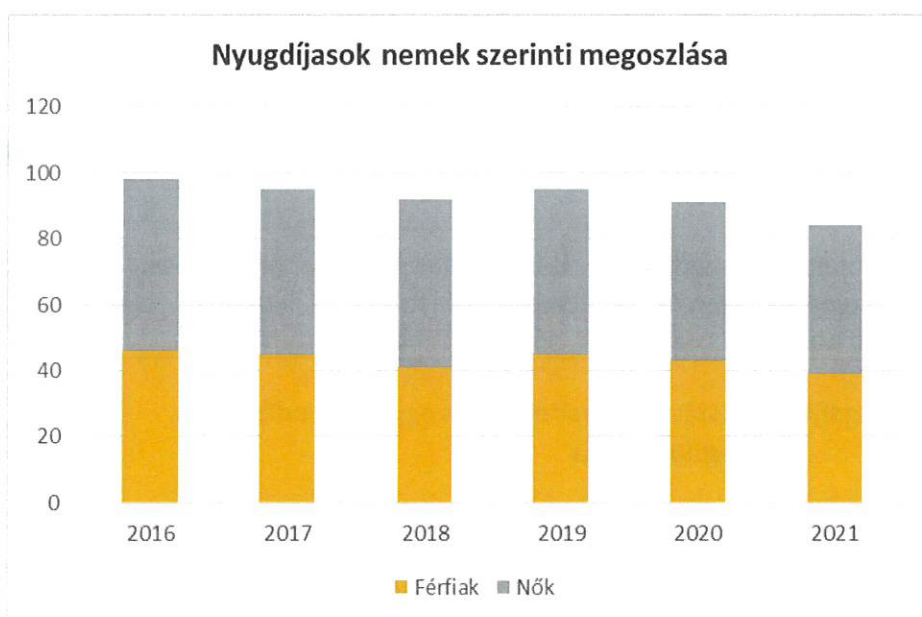
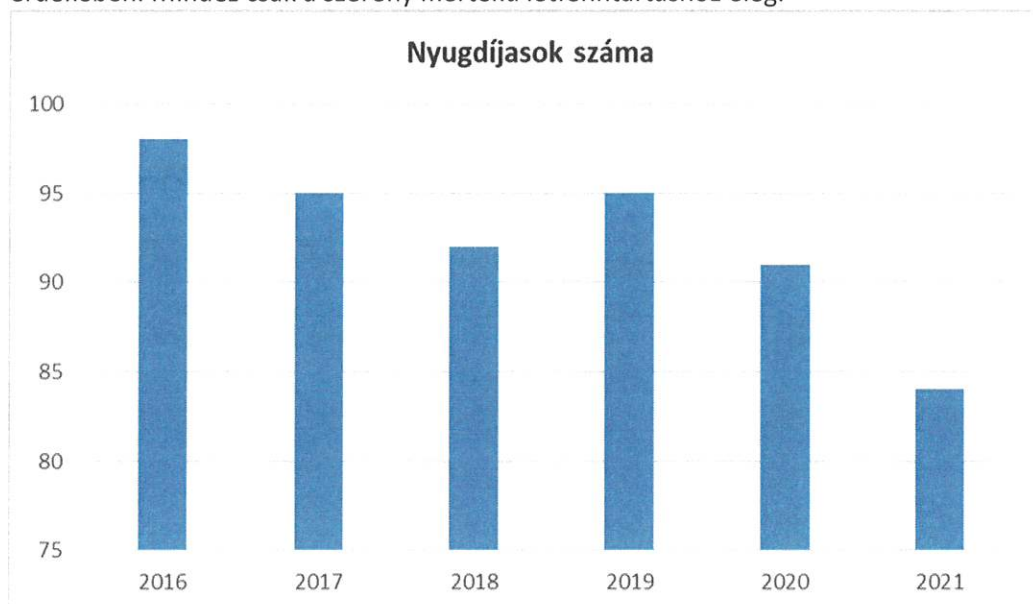
Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai folyamat jellemzői, növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak, halandósága, nők hosszabb élettartama.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	46	52	98
2017	45	50	95
2018	41	51	92
2019	45	50	95
2020	43	48	91
2021	39	45	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

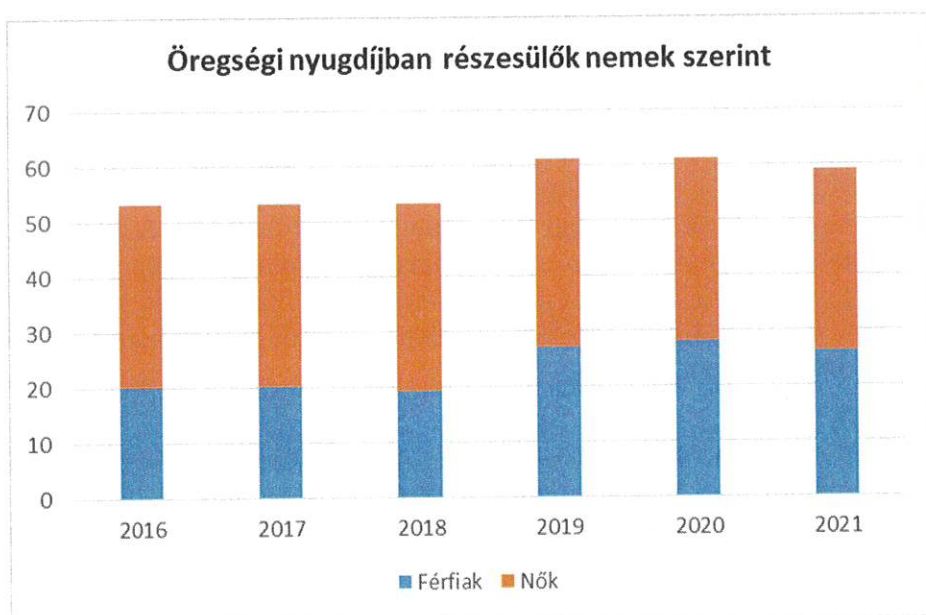
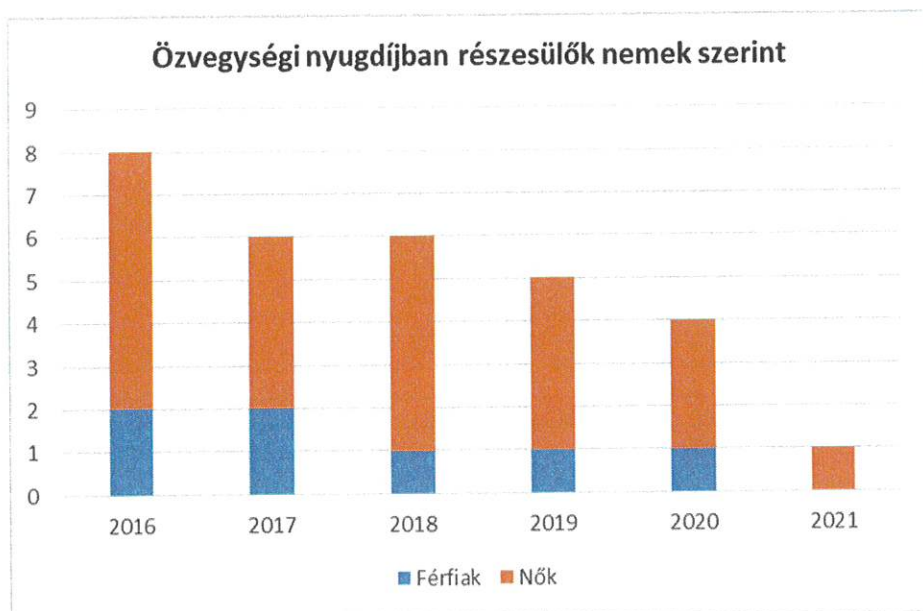
Baranyaajenő településen a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak és nők száma egymással párhuzamos ütemben csökkent az elmúlt évek során. Az időskorúak közel 25-30 %-át teszik ki a település lakosságának. Nagyobb részük nyugdíjas, de a nyugdíjak összege a legtöbb esetben messze alatta marad a létminimumnak (a nyugdíjasok 70 %-a kisnyugdíjas). Több időskorú a jogosultság hiánya (keves végigdolgozott év) miatt nem kap nyugdíjellátást. Más esetekben a nyugdíjszerű ellátások járadékká való törvényi átminősítése csökkentette a nyugdíjasok számát. Az időskorú lakosságnak megtakarítása nincs, napról-napra élnek, egyre több fizetési nehézséggel szembesülnek létfenntartásuk során. Néhányan

földműveléssel, kertészkedéssel foglalkoznak csekélymértékű kiegészítő jövedelem megszerzése érdekében. Mindez csak a szerény mértékű létfenntartáshoz elég.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	20	33	2	6	0
2017	0	0	20	33	2	4	0
2018	0	0	19	34	1	5	0
2019	0	0	27	34	1	4	0
2020	0	0	28	33	1	3	0
2021	0	0	26	33	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	46	52	98
2017	45	50	95
2018	41	51	92
2019	45	50	95
2020	43	48	91
2021	39	45	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	46	45	43	49	57	48
41-45 év (TS 042)	Fő	5	8	6	5	9	7
	%	10,87%	17,78%	13,95%	10,20%	15,79%	14,58%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	3	7	3	3	3
	%	8,70%	6,67%	16,28%	6,12%	5,26%	6,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	3	3	5	6	6
	%	6,52%	6,67%	6,98%	10,20%	10,53%	12,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	3	6	7	8	5
	%	8,70%	6,67%	13,95%	14,29%	14,04%	10,42%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	2	2	4	6	10
	%	4,35%	4,44%	4,65%	8,16%	10,53%	20,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Önkormányzatunk az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatására vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik, de a tapasztalatok alapján elmondható, hogy akinek az egészsége megengedi, ő szívesen vállalna még a nyugdíj mellé jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre azonban csak akkor van esélye, ha speciális ismeretekkel, gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik. A településen még a fiatalok is nehezen találnak munkát, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs sok lehetőség. Az idős korosztály foglalkoztatási mutatói nagyon alacsonyak, hiába van jó szakmájuk, esetleg magasabb végzettségük, aki 50 év felett válik munkanélkülivé, azok nagyon kiszolgáltatott helyzetben vannak

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nem állnak rendelkezésre számszerű adatok. Az elmúlt 5 évben szinte minimumra csökkent az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatása a településen. Az önkormányzati szférában nincs nyugdíjas foglalkoztatott, illetve 1-2 nyugdíjkorhatárt már betöltött mezőgazdasági vállalkozó. A tevékeny időskort elősegítő foglalkoztatási formák, programok, lehetőségek nem léteznek a településen. Ezzel szemben lehetőség van a tevékeny öregkor megvalósítására más területeken, közösségi téren, illetőleg a „holtig tartó tanulás” révén. A Faluházban ugyan nem bejegyzett egyesületként, de működik az Idősek Klubja, amely rendszeres, heti programot nyújt tagjainak. Részt vesznek a helyi közösségi életben, programok (pld. Falunap, vallás rendezvények) szervezésében. Az e-Magyarország Pont mellett működő e-tanácsadó segítségével az idősek kiemelt célcsoportként vehetnek részt különböző pályázati programokban, idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztésében. Pozitív példák vannak, egyes időskorúak gyorsan biztos ismereteket szereztek a számítógép és az internet használatának területén.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs példa a foglalkoztatás területén az idősök hátrányos megkülönböztetésére, viszont az önkormányzati foglalkoztatás annyira leszűkölt a településen, hogy minden területen minimális létszámmal dolgoznak, nincs lehetőség a foglalkoztatás bővítésére semmilyen célcsoport érdekében.

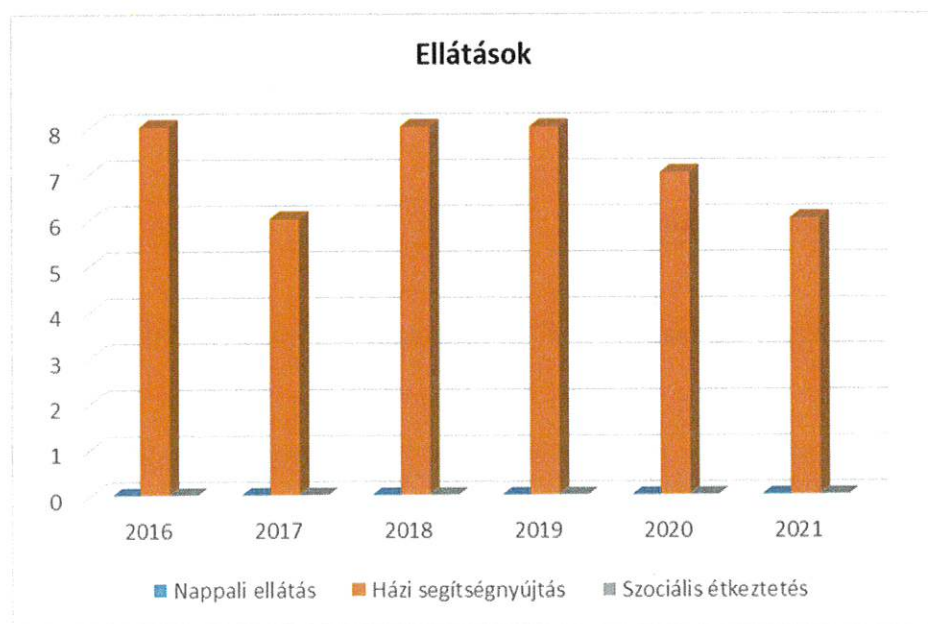
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	51	0	8	0
2017	53	0	6	0
2018	52	0	8	0
2019	60	0	8	0
2020	65	0	7	0
2021	68	0	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz az idősok éppúgy hozzáférhetnek, mint a település valamennyi lakója. Itt van pozitív diszkrimináció, a falugondnoki szolgálat soron kívül vállalja indokolt esetekben az idősok egészségügyi és szociális szempontból történő szállítását.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz az idősok éppúgy hozzáférhetnek, mint a település valamennyi lakója. Itt is érvényesül a pozitív diszkrimináció pld. a rendezvényekre, és onnan haza való szállításakor, továbbá a segélycsomagokat, adományokat az idősokorúak részére házhoz szállítja a falugondnoki szolgálat.

c) idősok informatikai jártassága;

Pozitív példák vannak a településen, egyes idősokorúak gyorsan biztos ismereteket szereztek a számítógép és az internet használatának területén. Az e-Magyarország Ponton nemcsak a böngésző- és levelezőprogramokat használják, hanem egyesek például az e-Magyarország ügyfélkapus ügyfélfogadási rendszerét, az elektronikus ügyintézészt más szervekkel (pld. Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, NAV). Számos idősokorú személy jelentkezett az induló informatikai képzésekre.

6.4 Az idősoket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősok művelődése helyi, civilszervezeti, vallási és önszerveződési alapon történik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
rossz közegészségügyi állapot	Megreformált és működő közegészségügyi rendszer, szélesebb szociális hálóval.
mélyszegénység	Csak össztársadalmi, az élet minden területét felölelő felemelkedés esetén várható helyzetükben javulás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

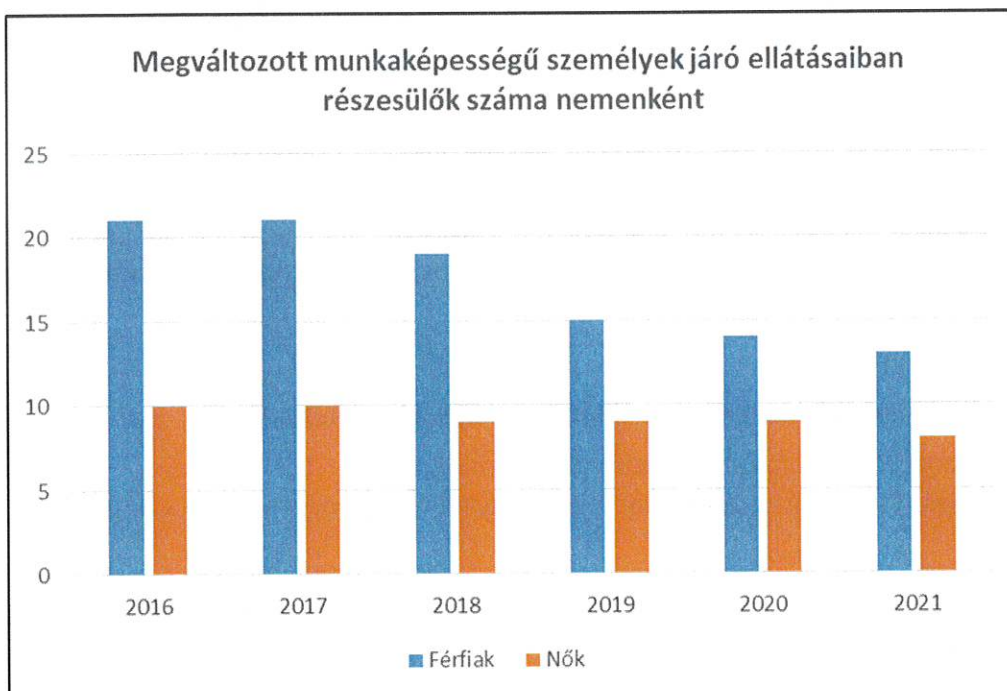
- fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
- munkavállalást segítő lehetőségek;
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	21	10	31
2017	21	10	31
2018	19	9	28
2019	15	9	24
2020	14	9	23
2021	13	8	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességűnek tekinthető az a személy, aki veleszületett, balesetből vagy betegségből kifolyólag nem képes oly módon vagy mértékben elvégezni a rábízott feladatokat, mint a hozzá korban, nemből, képzettségben hasonló személyek általában. A táblázat azt mutatja, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nők körében kisebb mértékben változott, mint a férfiak körében.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A jogszabályban meghatározott mozgáskorlátozottak támogatását az önkormányzat minden évben biztosítja, és lehetőségei szerint segíti a mozgáskorlátozottak gépjármű szerzési támogatását. Az intézmények felújítása során (pld. óvoda, orvosi rendelő, hivatali épület) a mozgásukban

korlátozott személyek közlekedési lehetőségeit biztosították (rámpa, mozgáskorlátozott WC, küszöbmentes belső megközelítés).

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Közlekedési akadálymentességgel ellátott helyi intézményi és hivatali épületek. A felújítások során figyelmet fordítottak arra, hogy a közlekedési akadálymentesség megtörténjen az önkormányzati hivatal, az orvosi rendelő és az óvoda intézményekben. Fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény nincs.

b) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közösségi tér (Faluház), illetve a sportpálya esetében még nem történt közlekedési akadálymentesítés, mivel nagyon régen nem került sor fejlesztésükre, felújításukra forráshiány miatt.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat, mint munkáltató gondoskodott intézményei akadálymentesítéséről. Más munkáltatóknál (erdészet, mg. zrt.) ez az irodai épületeket leszámítva nem értelmezhető

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés terei (pld. buszmegállók), járdák, parkok akadálymentesítettsége nem történt meg forráshiány miatt.

e) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek ilyen helyi szolgáltatások.

f) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem érvényesül ezen a területen semmilyen pozitív diszkrimináció.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közlekedési akadálymentesítés csak részben történt meg	Csak abban az esetben várható fejlődés, ha az önkormányzatok gazdálkodása konszolidálódik, illetőleg lesznek a tárgykörben kedvező pályázatok
munkalehetőségek hiánya	Csak abban az esetben várható fejlődés, ha az önkormányzatok gazdálkodása konszolidálódik, illetőleg lesznek a tárgykörben kedvező pályázatok.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
belterületi utak járdák rossz állapota	belterületi utak felújítása akár pályázat útján

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen közfeladatot ellátó civil szervezetek, egyházi szolgáltatók, érdekvédelmi szervezetek nincsenek. Egy bejegyzett civil szervezet, a Baranyajenői Romák Egyesülete működik a községben, tevékenysége az utóbbi években forráshiány miatt leszűkült. Korábban sikeresen pályáztak NCA programokban (táboroztatás, eszközbeszerzés, rendezvények). Egyházi szolgáltatás ugyan nincs, de a Sásdi Római Katolikus Plébánia hetente kijáró plébánosa, illetőleg hitoktatója gondolja a zömmel római katolikus vallású lakosság lelki életét. Az Idősek Klubja működését és feladatkörét tekintve „kvázi egyesület”-ként működik, de eddig nem került sor bírósági nyilvántartásba vételére.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az egyházi és civil szféra csekély mértékű helyi jelenléte miatt nem alakultak ki a partnerség különösebb formái és állandó együttműködései. Az önkormányzat és a jegyző önkéntes munkájával esetenként segítette a roma civil szervezet pályázati tevékenységét. A sásdi római katolikus egyház révén számos jótékony célú ruhaakcióban vett részt az önkormányzat, az ily módon ingyen, vagy csekély értéken beszerzett ruhákat pedig a község rászoruló lakosai között osztották szét

- c) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat jellegéből, elnevezéséből, tagjai személyéből adódóan elsősorban a cigány/roma helyi lakosok, mint célcsoport esélyegyenlőségének biztosítása érdekében látja el feladatait

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő egy roma kulturális egyesület jellegéből, elnevezéséből, tagjai személyéből adódóan elsősorban a cigány/roma helyi lakosok, mint célcsoport esélyegyenlőségének biztosítása érdekében látja el feladatait.

- e) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatában nagy hangsúlyt helyeztünk a minél szélesebb körű adatgyűjtésre. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtésére az Önkormányzattal szoros együttműködésben került sor. Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elkészült Helyi esélyegyenlőségi Tervet az Önkormányzat honlapján teszi közzé, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Munkalehetőségek hiánya 2. Létező és tovább élő szegregátumok	1. Pozitív a több induló képzés 2. telep program benyújtása az önkormányzat részéről, amennyiben lesz ilyen kiírás
Gyermekek	1. Meghatározó (többségi) a mélyszegénységben élő gyermekek száma 2. Jelentős a szegregátumokban élő gyermekek száma	1. Csak az össztársadalmi mutatók tartós pozitív irányú elmozdulása esetén várható eredmény 2. Telep program benyújtása az önkormányzat részéről
Idősek	1. rossz egészségügyi állapot 2. mélyszegénység	1. megreformált és működő közegészségügyi rendszer, szélesebb szociális hálózattal 2. csak össztársadalmi, az élet minden területét felölelő felemelkedés esetén várható helyzetükben javulás
Nők	1. fokozott munkanélküliség	1. Képzési lehetőségekbe való fokozott bevonásuk
Fogyatékkal élők	1. közlekedési akadálymentesítés csak részben történt meg 2. munkalehetőségek hiánya	1. Csak abban az esetben várható fejlődés, ha az önkormányzatok gazdálkodása konszolidálódik, illetőleg lesznek a tárgykörben kedvező pályázatok 2. Csak abban az esetben várható fejlődés, ha az önkormányzatok gazdálkodása konszolidálódik, illetőleg lesznek a tárgykörben kedvező pályázatok.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	belterületi utak, járdák rossz állapota	1. belterületi utak, járdák felújítása pályázat lévén

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a korábbi évek gyakorlata szerint éljenek együtt a település lakóival. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne jelenjenek meg településünkön. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek részére a települési átlag életszínvonalához való felzárkózását. Folyamatosan odafigyelünk az idősök közötti életszínvonal különbség csökkenésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkanélküliség csökkenését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Képzések, foglalkoztatási programok szervezése a munkanélküliség visszaszorítása érdekében
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkalehetőség hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A hátrányos helyzetben lévő családok számának csökkentése, hosszútávú cél: minél több álláskeresőt visszavezetni a munka világába
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázati források felkutatása, foglalkoztatási programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző, polgármesteri hivatal dolgozói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	benyújtott pályázatok, programok száma, résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

A	Intézkedés címe:	Szegregátumok felszámolása
B	Feltárt probléma megnevezése	lakhatási nehézségek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szegregátumok felszámolása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázati lehetőségek felkutatása
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	benyújtott (sikeres) pályázatok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

A	Intézkedés címe:	meghatározó (többségi) a mélyszegénységben, szegregátumban élő gyermekek száma
B	Feltárt probléma megnevezése	jelentős a szegregátumban élő gyermekek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	szegregátumokban élő gyermekek számának csökkentése, szegregátumok felszámolása, bérlakások biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 „Legyen Jobb a gyermekeknek” Nemzeti stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázati lehetőségek felkutatása
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	benyújtott (sikeres) pályázatok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

A	Intézkedés címe:	Nők foglalkoztatásának javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	fokozott munkanélküliség a nők körében
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő nők foglalkoztatási helyzetének javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	programok, képzések szervezése, népszerűsítése
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző, hivatal köztisztviselői
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	megszervezett programok, képzések száma, azokon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, technikai, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

A	Intézkedés címe:	idősek egészségügyi ellátásának javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	időskorúak rossz egészségügyi állapota
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	jól működő közegészségügyi rendszer
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti stratégia (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	előadások, szűrővizsgálatok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, nemzetiségi önkormányzatok, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok száma, átlagéletkor növelése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

A	Intézkedés címe:	teljeskörű települési közlekedési akadálymentesítés
B	Feltárt probléma megnevezése	az akadálymentesítés nem 100%-ban megoldott
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	a település 100%-ban akadálymentesített legyen
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázatok figyelése, benyújtása
G	Az intézkedés felelőse	jegyző, polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	akadálymentesített épületek, tereptárgyak száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	intézkedés eredeti fennmaradási célja
	0. Településszintű probléma										
1	rossz állapotú utak, belterületi utak, járdák felújítása	nagyon rossz állapotban vannak a belterületi utak, járdák	utak, járdák felújítása	Helyi szociális rendelet, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	pályázati források felkutatása, folyamatos pályázatfigyelés	polgármester, jegyző	2028.09.30	felújított utak száma	pénzügyi, technikai, humán	hossz
2											
...											
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Képzések és foglalkoztatási programok szervezése a munkanélküliség visszaszorítása érdekében	Munkalehetőségek hiánya	A mélyszegénységben élő romák körében a tartósan a munkanélküliek számának csökkentése, képzettségi szintjük növelése. Hosszútávú cél,	Helyi szociális rendelet, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	pályázati források felkutatása, foglalkoztatási programok szervezése	polgármester, jegyző, hivatal dolgozói	2028.09.30	benyújtott pályázatok, programok száma, azokon részt vevők száma	humán, pénzügyi	hossz

[illegible]

1	idősek egészségügyi ellátásának javítása	időskorúak rossz egészségi állapota	jól működő közegészségügyi rendszer	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Nemzeti Idősügyi stratégia (2023-2024)	előadások, szűrővizsgálatok szervezése	polgármester, jegyző, nemzeti önkormányzatok, családsegítő szolgálat	2028.09.30	programok száma, átlagéletkor növelése	pénzügyi, technikai, humán	hossz:
2											
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége											
1	teljeskörű települési közlekedési akadálymentesítés	az akadálymentesítés nem 100%-ban megoldott	a település 100%-ban akadálymentesített legyen	A cél összhangban a helyi gazdasági programokkal, költségvetési koncepciókkal	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Országos Fogyatékkal Élők Program (2015-2025)	pályázatok figyelése, benyújtása	jegyző, polgármester	2028.09.30	akadálymentesített épületek, tereptárgyak száma	pénzügyi, humán, technikai	hossz:
2											

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

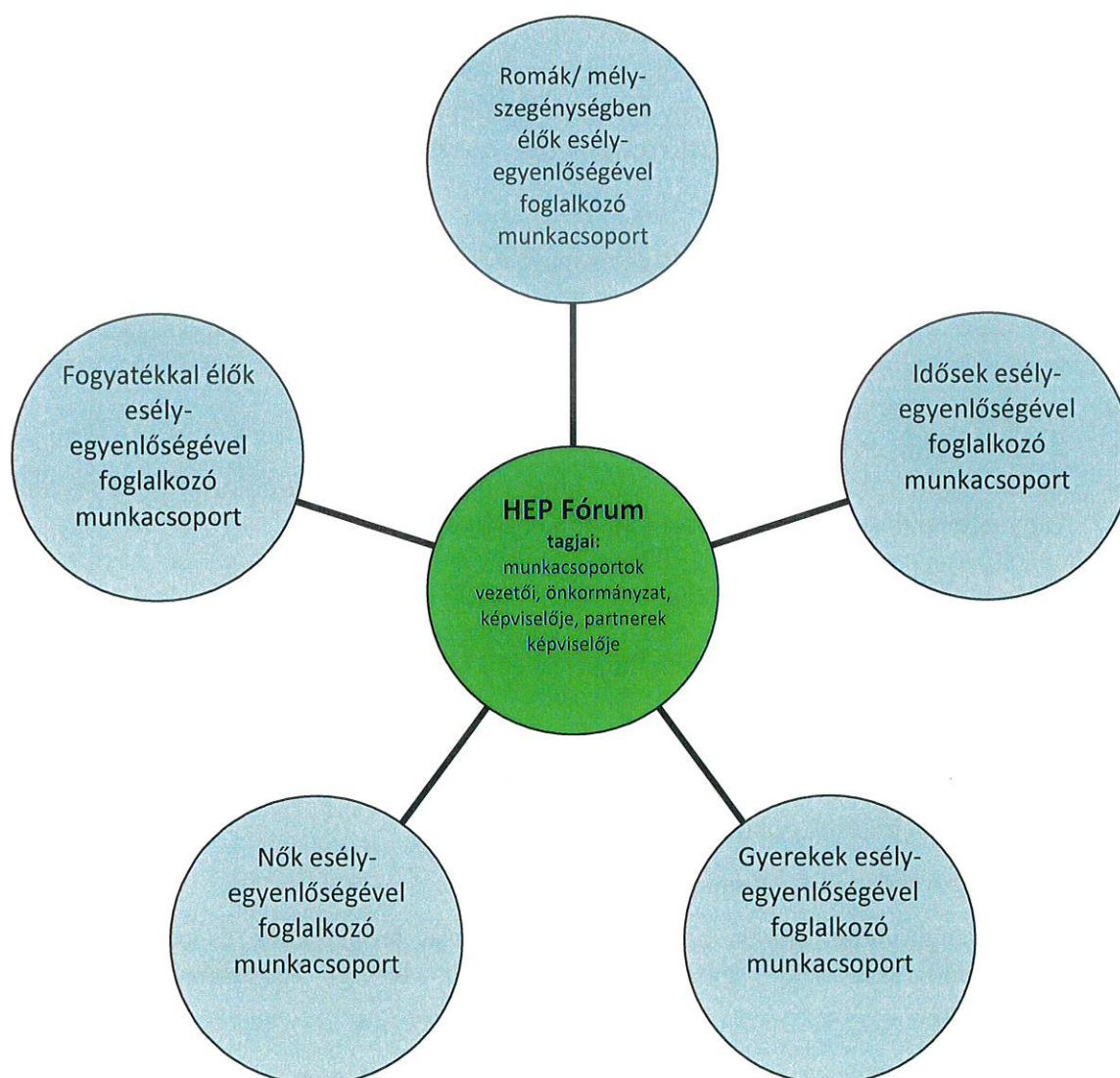
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Baranyajenő község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Baranyajenő község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 39/2023.(X.03.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Baranyajenő, 2023. október 03.

Balogh Csaba
polgármester

K I V O N A T

Baranyajenő Községi Önkormányzat Képviselő - testülete 2023. október 03. napján megtartott képviselő-testületi ülésén készült jegyzőkönyvből

A képviselő-testület rövid tanácskozás után, 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül (5:0) a következő határozatot hozta:

Baranyajenő Község Képviselő-testülete

39/2023.(X.03.) sz. Kt. határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Baranyajenő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot megismerte és az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ranyhóczkiné Ács Andrea jegyző, HEP referens

kmf.

Balogh Csaba sk.
polgármester

Ranyhóczkiné Ács Andrea sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:

Baranyajenő, 2023. október 05.

Balogh Bagány Anita
Baloghné Bagány Anita
igazgatási főelőadó

